

Situacija na Balkanu.

SAVEZNIŠKI VOJAKI SO ARETIRALI V SOLUNU PREKO 1000 OSEB. — KONZULE, KATERE SO ARETIRALI IN PREPELJALI NA FRANCOSKO, BODO POSLALI V ŠVICO. — BLOKADA. — GRKI POTREBUJEJO DENARJA. — SRBSKI KRALJ PETER.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Izjava, ki jo je podal danes francoski notranji minister, se glasi:

Avstrijskega, nemškega, bolgarskega in turškega konzule, katere smo aretirali v Solunu in jih prepeljali v Marseille, bomo poslali v Švico. Odtam lahko gredo, kamo se jim izljubi. Aretirali smo jih zategadelj, ker smo hoteli napraviti konec ščuvanju in špionaži. Sovražniki bodo gotovo toliko pametni, da bodo poslali v Grško malo boljše zastopnike kot so bili dosedanj.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Iz Aten poročajo:

Grški ministrski predsednik Skuludis je rekel, da zavezniki niso odgovorili na njegov protest glede aretacije konzulov. Grško prebivalstvo je silno razburjeno. Zavezniki pravijo, da so konzule aretirali zaradi špionaže. Nam je iz zanesljivega vira znano, da so angleški in francoski policijski agenti konzule tako strogo nadzorovali, da je bil vsak najmanjši poskus špionaže naravnost nemogoč.

London, Anglija, 4. januarja. — Amsterdamski dopisnik je poslal Reuterjevi brzojavni agenturi sledeče poročilo:

Angleži in Francozi so aretirali dosedaj v Solunu že nad 1000 oseb. Nekatere so že izpustili na prosto, ostali so pa pod strogim policijskim nadzorom.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Nota, ki jo je poslala Grška francoski vladi zaradi aretacije konzulov, je sestavljena v bolj strogem tonu kot je bila ona, katero je poslala Nemčiji, ko so nemški zrakoplovci metali bombe na Solun. Grška vlada je v velikih denarnih stiskah. Najbrže bo naprosila zaveznike za precejšnje posojilo; zavezniki pa ji bodo najbrže dali, toda v zameno bodo morali dobiti precej zelo važnih koncesij.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Srbski kralj Peter, ki se nahaja sedaj na krovu nekega francoskega torpednega rušilca v Solunu, je sprejel včeraj v avdijenci poveljnika francoskih in poveljnika angleških čet.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Srbski častniki v Solunu so izjavili, da šteje srbska armada 100.000 mož. Pri tem niso šteli oni srbski vojaki, ki se bore v Črnogori. Vse čete so skoraj popolnoma reorganizirane. Francozi jih sedaj preskrbujejo z novimi uniformami in orožjem. Dosedaj se še ni sklenilo, na kateri fronti bodo zavezniki to armado uporabili.

Skoraj vsak dan pride par sto srbskih vojakov v Solun. — Kralj Peter bo izdal v najkrajšem času proklamacijo, v kateri bode pozval Srbe da naj se še nadalje bore za svobodo svoje domovine in da naj ne odnehajo prej, dokler ne dosežejo svojega cilja. Zavezniki vojaki kopljejo okoli Soluna strelne järke in utrjujejo okolice. Dosedaj je izkopanih že kakih 100 kilometrov strelnih jarkov.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz Aten poročilo, da je v zalivu več nemških in avstrijskih podmorskih čolnov.

Iz Berana v Albaniji poročajo, da je dospelo 30.000 Bolgarov v Luno, ki je oddaljena samo 12 milj od Tirane. V soboto so se vršili v tamošnji okolici zelo vroči boji, v katerih so bili večji del Srbi zmagovalci.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Zavezniki so začeli izbrabljati tudi goro Athos, na kateri so sami samostani, v svoje namene. Grški notranji minister je dobil poročilo, da se nahaja v atoškem zalivu več zaveznikov bojnih ladij. V ruskem samostanu je precej ruskih častnikov.

London, Anglija, 4. januarja. — Danes so aretirali v Solunu nekega bolgarskega uradnika, ki je stražil arhive bolgarskega poslanstva. Zaprt bo toliko časa, dokler ne bodo Bolgari izpustili na prosto francoskega podkonzulca, katerega so aretirali v Sofiji.

London, Anglija, 4. januarja. — Iz Madrida poročajo, da so angleške bojne ladje zaustavile pri Gibraltarju neki grški parnik, na katerem je bilo 26 bolgarskih in avstrijskih častnikov. Po kratkem zaslišanju so vse internirali v trdnjavi Gibraltar.

Za lastne interese.

Sofija, Bolgarsko, 4. januarja. — Bolgarski ministrski predsednik Radoslav je rekel nekemu častniku, avstrijskega poročevalca, da se bolgarske čete ne bore na trškem ozemlju in da bodo takoj odločile orožje, kakorhitro bo vsa Makedonija prosta srbskega jarma. — Trditve, da se bodo Bolgari udeležili ekspedicije proti Sueskemu prekopu, je naravnost nemiselnost. Bolgari se bodo vrnili iz Albanije, ko bodo premagali ostanku tamšnjih srbskih čet.

Boji pri Kotoru.

Rim, Italija, 4. januarja. — V bližini Kotora se vrši bitka, ki bo imela zelo velik vpliv na splošno položaj. Bitke

časopisje je dobilo poročilo, da so Avstrija, Nemčija in Bolgarska poslala grški vladi posebno noto, v kateri odločno zahtevajo, da naj zapeli zaveznike iz Soluna. Če grška vlada tega ne bo hotela storiti, bodo Nemci in Avstrijci prekoračili Grško mejo in se spopadli z zavezniki. Grška vlada bo za konec tega tedna odgovorila na omenjeno noto.

Blokada.

Berlin, Nemčija, 4. januarja. — Iz raznih strani se je doznanlo, da nameravajo zavezniki blokirati otok Mitlenen.

Ameriški protest.

Berlin, Nemčija, 4. januarja. — "Corriere della Sera" v Milanu poroča, da je ameriški konzul J. S. Kehl odločno protestiral pri zaveznikih, ker so aretirali avstrijskega, nemškega, turškega in bolgarskega konzula v Solunu. Zavezniki se niso na njegov protest popolnoma nič zmenili.

Bitka ob Dardanelah.

Carigrad, Turčija, 4. januarja. — Turško vojno ministristvo poroča, da se vrši ob dardanelski fronti vroča artilerijska bitka. Obe strani imata precejšnje izgube. Zavezniki križarke so obstreljevale obal, pa so se morale tako obdajati, da so se morale turške baterije v akcijo.

V bližini Avi Burna so zaplenili Turki 400 zabojev munice in veliko drugega vojnega materiala.

Kavkaška fronta.

Carigrad, Turčija, 4. januarja. — Turški generalni štab poroča: Položaj v Kavkazu je nezavzemljeno. Pri Iraku se je vršilo nekaj manjših spopadov, ki pa niso imeli nobenega vpliva na splošni položaj. Vojne operacije zelo ovirajo zimo vreme. Če ne bo drugače, bomo čakali do spomladi in se le tedaj stopili v ofenzivo.

Potapljači so našli trupla v osrčju razstreljene ladije "Aztec".

Dva potapljača sta preiskala stene ladije "Aztec", ki se je potopila v pondeljek vsled eksplozije. Rekla sta, da sta našla v notranjosti deset trupel.

Ladja "Aztec" je potopljena le doloma. V njeni notranjosti je bilo olje tako gosto, da nista mogla mnogo videti in razločiti. Ker kurijo stroje te ladije z oljem, se je nahajalo v shrambah mnogo surovega olja. To olje se je potem razlilo in pomešalo z vodo. Tudi voda zunaj krog ladije je deloma pomešana in nasičena z oljem.

Dve sesalki sta sesali vodo cel dan včeraj, vendar se še ni moglo dognati pravega vzroka nesreče.

Angleški letalec si je gotov svoje smrti.

Chicago, Ill., 4. januarja. — Prepričan, da bo našel svojo smrt v svoji vojaški službi kot letalec, je danes odpotoval proti New Yorku poročnik W. K. Evans, odkoder se bo ukrcal za Francijo, da se pridruži svojem oddelku. Poročnik je bil že dva meseca v Chicago, kjer se je zdravil od ran, ki jih je bil zadobil, ko je letal s svojim letalnim strojem nad bojiščem v Flandriji. Rekel je, da je bil njegov opazovalec ubit od izstrelka, ki je povzročil tudi njegove rane. Trdnega prepričanja je, da ne bo prišel živ iz te vojne.

Bulgarski kralj Ferdinand bo ba je kronan za carja Makedonije.

Dunaj, Avstrija, 4. januarja. — Politični krogi v bulgarski prestolnici Sofiji pravijo, da se namerava car Ferdinand po pravoslavni božični praznikih proglasiti carjem Makedonije ter se pustiti evančati v starodavnem kraljevem mestu Ohridu.

\$10,000 nagrade.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Neka vest, ki jo je dobila Havajska častniška agencija iz Soluna, pravi, da so angleške oblasti obljubile \$10,000 nagrade za vsake informacije glede skrivališč podmorskih čolnov v Egejskem morju.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse ocnjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročijo naš Kolar.

Ruska ofenziva.

Vroča bitka ob Dnjestrju in ob Strypi. — Nemci in Avstrijci so zapustili Černovice. — Velike ruske izgube. — Angleško-ruska poročila.

London, Anglija, 4. januarja. — Reuterjev urad je dobil od svojega posebnega častniškega poročevalca brzojavko, da so Nemci in Avstrijci zapustili Černovice, glavno mesto Bukovine.

London, Anglija, 4. januarja. — Iz Petrograda poročajo, da se je ruska ofenziva v Besarabiji izborna obnesla.

Severno od Černovic so prodrli Rusi fronto generala Pflanzera in pognali Avstrijce v beg.

Petrograd, Rusija, 4. januarja. — Oficijsko glasilo ruskega generalnega štaba poroča:

Mi smo stopili na 225 milj dolgi fronti med Čartorskom in rumunsko mejo v ofenzivo. Pri reki Styr smo zavzeli nekaj važnih strateških postojank. Avstrijci so bili prisiljeni umakniti se na desni breg reke Dnjester.

Berlin, Nemčija, 4. januarja. — Iz velikega nemškega glavnega stana poročajo sledeče:

V vzhodnem delu Galicije se boji še nepešano nadaljujejo. Rusi si na vse moč goče načine prizadevajo prebiti našo fronto, kar se jim dosedaj še ni posrečilo. Bojev pri Toporucu se je udeležil tudi naš 16. infanterijski polk in se zelo odlikoval.

Ob gornjem teku reke Ikve so naše baterije izstrelile neki ruski zrakoplov. Rusi so imeli zadnje dni izvanredno velike izgube. Na ozemlju, ki je obsegalo deset kvadratnih kilometrov, je obledelo 2300 mrtvih ruskih vojakov. Od nekaterih ruskih bataljonov, ki so šli po 1000 vojakov, je ostalo komaj od 100 do 200 mož.

V Voliniji je koncentrirana armada gen. Linsingena, ki je že vzpostavila nekaj napadov. Bolj proti severu, ob reki Dvni, se vrše samo artilerijski spopadi in boji med prednjimi stražami.

Berlin, Nemčija, 4. januarja. — Nemški generalni štab poroča:

Na zapadnem bojišču se ni ničesar posebnega pripetilo.

Kozje mleko za berlinske otroke.

Berlin, Nemčija, 4. januarja. — Revni berlinski otroci ne bodo več trpeli tako zaradi pomanjkanja mleka, če se bo posrečil zadnji načrt poljedelskega ministrstva. Danes so naznanili v Berlinu, da vlada nakupila takoj veliko čredo koz ter jih redila v braniborski pokrajini. Njihovo mleko bodo potem zastoj razdeljevali med revne berlinske otroke.

To mleko bodo razdeljevali izključno med otroke iz revnih slojev, ki jim potem ne bo treba trpeti pomanjkanja mleka radi velike dragine kravjega mleka. Kozje bo nakupila poljedelska zbornica v Braniboru in narodna ženska družba pa bo nadzirala razdeljevanje mleka.

Nemški cesar.

Pariski list "Matin" zatrjuje, da ima nemški cesar raka in da valed tega ne more govoriti.

Pariz, Francija, 4. januarja. — Kljub nasprotnim trditvam zatrjuje znani tukajšnji list "Matin", da ima nemški cesar raka v vratu in da ne more nič več govoriti.

Omenjeni list pravi dalje, da so se v februarju leta 1911 posvetovali zdravniki, če naj cesarju izrežejo jabolko iz vratu ter s tem preprečijo nadaljnje razvijanje raka. Pri tem pa je nastalo vprašanje, če bo potem mogel cesar še govoriti. Za svet so vprašali špejialiste iz cele Evrope. Zvedelo se je za izvrstnega izvedenca v Parizu, ki je zamogel operirati bolnika na raku ter jim ohraniti zmožnost govora.

Tega zdravnika je povabil nemški poslanik v Berlin in ponudil so mu sto tisoč frankov in povračilo vseh stroškov. Seboj naj bi pripeljal enega bolnika, ki ga je odzdravil od raka, da bi cesar sam mogel videti, če res lahko govori. Potem so cesarja le nekoliko operirali in se mu je stanje nekoliko popobjšalo. Zdaj pa je bil iznova operiran, a pokazalo se je, da si mora pustiti ali popolnoma odstraniti jabolko v vratu, ali pa ga bo izrastelek v vratu zadušil. — Iz tega se tudi lahko razvidi, zakaj da ni šel cesar v Varšavo, Bruselj, Carigrad in druge kraje.

Že od začetka so vstrajali pariski listi pri mnenju, da je nemški cesar bolan od raka ter so ob enem spominjali, da je tudi njegov oče umrl za isto boleznijo. V zadnjih poročilih iz Berlina se je poročalo, da so operirali cesarja odzunaj na vratu in zdravniki, ki so izvedenci na polju teh boleznimisljijo, da se pojavi rak v vratu tudi z zunanjimi znaki in da se ga more odzdraviti le zaskeno. Res da je, da se more rabi včasih dihalne cevke, če se izreže dele iz vratu, da pa ne morejo trpeti vedno in da se more s tem le začasno ovirati razvoj te nevarne in navadno smrtno bolezni.

KRAMAR OBTOŽEN VELEIZDAJE.

Berlin, Nemčija, 4. januarja. — Privatne brzojavke z Dunaja naznanjajo, da mora dr. Karol Kramar, državni poslanec in voditelj mladotške stranke zagovarjati pred sodiščem radi veleizdaje.

Obraznave se javno vrše, toda časopisje ni dovoljeno o tem poročati. Kramar je bil baje v tajni zvezi z rusko vlado.

Napredek tehnike.

Tehnika je zadnji čas silno napredovala. — Vodljivi zrakoplovi in baloni. — Rekord.

Pred desetimi ali dvajsetimi leti si ni nikdo mislil, da bo tehnika v kratkem času tako zelo napredovala. Komu je prišlo pred leti na misel, da se bodo ljudje lahko vozili tako z zrakoplovi po zraku, kakor se vozijo z avtomobili po zemlji. Vakega človeka, ki se je količkar zanimala za napredek, bo gotovo veselilo izvedeti nekoliko podrobnosti o zrakoplovih in o rekordih, katere so zrakoplovci dosegli. Posebno francoski zrakoplovci so se večkrat zelo odlikovali in so dosegli rekorde, katerim se je čudil ves svet.

Opise raznih poletov je dobil v letošnjem Slovensko-Ameriškem Kolarju. — Poleg tega so v njem tudi lepe povesti, znanstveni članki, kronika vojne, in razne druge zanimivosti. Kolar krasi trideset stranih slik. — Onemu, ki ga naroči ne bode žal. Cena je malenkostna, samo 35 centov s poštnino vred.

Naročajte ga pri: SLOVENO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"Persia".

Predsednik se bo šele tedaj začel baviti s slučajem, ko bo imel na razpolago vse informacije. — Izpoved očividca.

Washington, D. C., 4. januarja. — Pred. Wilson se je danes posvetoval z voditelji odbora za zunanje zadeve. Potem, ko je imel kratko okupacijo s tajnikom Tumultyjem, je bila izdana v državnem departementu sledeča izjava:

Predsednik in državni tajnik bosta storila vse, kar je v njihovi moči samo da bosta dobila potrebne informacije glede potopa parnika "Persije", kakorhitro bosta imela vse potrebne informacije se bosta začela z vso vnemo baviti s tem slučajem.

Najprej se mora dognati če je parnik potopil pod morski čoln; velike važnosti je nadalje, če je bil podmorski čoln last avstrijske ali nemške vlade. Nadalje se mora dobro premisliti, če se sme potopiti brez vsakega svarila potniški parnik, ki ima za svojo lastno obrambo na krovu par malih topov.

Predno niso diplomati v teh točkah na jasnem, se ne more ničesar storiti.

Če se ne bo drugega zgodilo, bo izdana že vsaj proklamacija, v kateri se bo Amerikance posvarilo, da naj ne potujejo s takimi parniki.

Aleksandrija, Egipt, 4. januarja. — Amerikane Herbert Grant iz Bostona, ki se je pri potopu parnika "Persia" rešil, je rekel nekemu častniškemu poročevalcu:

Ko sem hotel ob eni uri pet minut oditi iz jedilnice, je pretresla ladjo silna eksplozija. V trenutku je bil ves salon poln dima in pare. Parni kotli so počili. Planili smo na krov in opazili da se je parnik že nagnil. V morje je bilo mogoče spustiti samo štiri rešilne čolne. Jaz nisem bil toliko srečen, da bi dobil v čolnu kak kotiček. V zadnjem trenutku sem si pripasal rešilni pas, skočil v morje in se oprjel nekega bruna. Valovje me je zaneslo daleč stran od ladje. Ko sem se ozrl, sem videl "Persio" ko se je potopila s prednjim koncem naprej. Na vodi sem bil petnajst ur.

Rešila me je neka križarka, katere mostovo je govorilo angleški jezik.

O ameriškem konzulu McNeelyu ne vem ničesar. Najbrže je mrtel.

Bogato naložen parnik.

Baltimore, Md., 4. januarja. — Zvedelo se je, da je bil parnik "Gordon Castle", ki je sedaj v tukajšnjem pristanu in ki se zvonj dalj časa ni ničesar gotovega vedelo, obložen z veliko količino zlata, srebra in dijamantov in radija iz južnoafriških angleških rudnikov.

Zvedelo se je tudi, da je bilo napolnjenih 250 zabojev z zlatom in srebrom, ki so ga odposlali brzoizvoznico v Montreal v Kanadi.

Parnik "Gordon Castle" je prišel v Baltimore iz Bombaya v Indiji. Do Cape Towna v južni Afriki so ga spremljale angleške bojne ladje in je vozil potom krog Afrike, mesto skoz Šueški prekop. V pristanu v Baltimore se nahaja pod strogim varstvom.

ŠTRAJK.

Prijatelj našega lista poroča: Pri Cammishburg Steel and Iron Co. so dne 3. januarja vsi delavci zaštrajkali. Dosedaj so imeli po \$1.70 za deseturno delo, sedaj pa zahtevajo po \$2.00 za deseturno delo.

Rojaki, ne bodite nam, dokler ne bo štrajk končan. Tukaj nas je precej Slovencev. Sklenili smo ustrajati do končne zmage.

Ponovne grožnje.

Francoski parnik je spremljala na vojni bojna ladja, ker so potniki dobili grožnja pisma.

London, Anglija, 4. januarja. Potniki, ki so prišli sem iz Francije, pripovedujejo o podrobnostih glede groženj, ki so jih dobili potniki francoskega parnika "Lafayette", ki je odplul iz Bordeauxa. Potniki so dobili namreč anonimna pisma, slična onim, ki so jih dobili potniki na potopljenem parniku "Lusitania". V pisnih so zatrjevali neznanji pisar, da bodo poskušali potopiti parnik. Iz strahu se več potnikov ni hotelo peljati s tem parnikom.

Amerikansko poslaništvo je začelo preiskavati vso zadevo ter se je uverilo, da so ta dejstva znana tudi francoski vladi, ki je ukrenila vse varnostne priprave. Določila je nekega torpednega rušilca, ki je spremljal potem parnik. Tudi ladjo so še enkrat natančno preiskali, da so se dodobra prepričali, da se ne nahajajo v nji nikake bombe.

Francoska vlada je prepričana, da si je nemška vlada izbrala ta parnik ter ga namenila pogumu, ker je še popolnoma nov. Dočim bo parnik na svojem pomolu v New Yorku, ga bodo zelo strogo stražili, da se ne bo mogla približati nobena nepoklicana oseba, ker New York je skoro edino mesto, kjer bi mogli sovražni vojni položiti bombe ali kaj podobnega na krov.

Anglija bo cenzurirala vso pošto med Anglijo in Združenimi državami.

London, Anglija, 4. januarja. Poleg že obstoječe cenzure za vso pošto, ki pride v Anglijo, se je odločila vlada, da bo od sedaj naprej cenzurirala tudi vso pošto, ki prihaja iz Združenih držav, tudi časopisje. Ta določba se bo tikala vseh poštnih stvari med Anglesko in Zdr. ženinimi državami.

Pošta na zadnjih parnikih, ki so prispeli v Anglijo, še ni bila razdeljena, bržčas zato, ker je že stopila v veljavo nova postava. Sicer pa vsled nove cenzure v bodoče ne bo zadržana pošta dalj, kakor za 24 ur.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnje poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne plačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za delISTRE, KRANJSKO vso in spake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in isplačevanje kakor dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znanem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri ložite natančni Vaš naslov in osebo, kateri se ima isplačati.

O cene!

K	\$	K	\$
5....	.90	130....	16.80
10....	1.60	135....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	145....	21.00
25....	3.70	150....	22.40
30....	4.40	155....	23.80
35....	5.10	160....	25.20
40....	5.80	165....	26.60
45....	6.50	170....	28.00
50....	7.20	175....	29.40
55....	7.90	180....	30.80
60....	8.60	185....	32.20
65....	9.30	190....	33.60
70....	10.00	195....	35.00
75....	10.70	200....	36.40
80....	11.40	205....	37.80
85....	12.10	210....	39.20
90....	12.80	215....	40.60
95....	13.50	220....	42.00
100....	14.20	225....	43.40
105....	14.90	230....	44.80

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVERDE FRANK SAKSE, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)FRANK SAKSEH, President.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada.....\$3.00
" pol leta 1.50
" celo leto za mesto New York... 4.00
" pol leta za mesto New York... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.25
" " četrtletja 1.50"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izveniš nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.Denar naj se blagoviti pošiljati po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališče naznači, da hitreje naj-
demo naslednika.Dopisom in političnim nareditvam
naslov:**"GLAS NARODA"**
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4887 Cortlandt.

**Leta 1915 je obubožal svet
za \$ 56,300,000,000**V preteklem letu je prinesla
evropska vojna svetu nepojmljive
izgube. Ne samo v denarju,
ampak še več v izgubi življenj.
V tem pogledu je pobilo leto 1915
vse rekorde.Slednje številke naj služijo v
pojasnilo, koliko je stala sedanja
žalostna vojna v Evropi.Francoski politični ekonomist
Leroy Bolier je izračunal, da zna-
šajo stroški vojne vsak mesec pri-
bližno \$200,000,000.Francoski finančni minister
Aleksander Ribot zatrjuje, da so
znali stroški vojne do 16. de-
cembra 1915 okroglo 38 milijard
800 milijonov dolarjev. Že sama
Francija izda mesečno krog 420
milijonov.F. V. Hirst, urednik londonske-
ga gospodarskega lista "Econo-
mist" píše, da stane vojna vsak
dan \$50,000,000.George Pame, urednik londons-
kega lista "Statist", pa je rekel,
da so znali stroški vojne Angli-
je v preteklem letu dve milijardi.Belgijski statistik Henry Mas-
son je izračunal, da dosegajo iz-
gube Belgije samo na imetju svo-
to \$1,060,000,000.Ruski upravni nadzornik Hari-
tonov pa je prepričan, da del Ru-
sije, ki se nahaja v rokah Nem-
cev, ne stane manj, kakor 50
milijard.Amerikanski general Green je
izračunal v preteklem oktobru ter
našel, da dosegla število ubitih v
vojni 2 miliona mož. Švicarski
vojni statistik Haenseler pa do-
loča to število človeških izgub po
treh mesecih na 5 milijonov.V začetku vojne je povečalo
sedem velikih držav svoje vojne
sklade za 35 milijard. Njihove voj-
ne potrebe pa so v poldrugem le-
tu vojne še narasle, in sicer naj-
manj za 25 milijard, dasi njihove
zaloge zlata ne pressegajo svote
\$3,735,500,000 pri zavezniških in
\$1,410,000,000 pri Nemcih in nje-
nih zavezniških.Pred letom dan je se nahajalo
pred orožjem 18 milijonov ljudi,
zdaj pa jih je že 24 milijonov. Vsi
vojaki pa so skoro delavci. Voj-
stvo je torej pobralo 34 milijonov
delavskih ljudi od dela. Kapital se
je pa zmanjšal še za ene milijarde,
ki bi jih ti delavci še lahko pri-
delali s svojim delom.Evropska vojna je stala v letu
1914. \$23,700,000,000.Vsi vojni stroški so dosegli v
preteklem letu svoto 56 milijard
300 milijonov.Te stranske številke pa so nasta-
le iz potrošnje amunicije, orožja
in vzdrževanja vojske in mornar-
nice. Poleg tega je bilo uničenega
imetja za neštete milijone in izgu-
ba petih milijonov ljudi, česar se
pa ne dá izraziti denarno.V sedemnajstih mesecih vojne
je zapravila Evropa do 80 milio-
nov dolarjev.

Kar se že bližajo glasovi o miru

in podobno so se vsi začeli zani-
mati za take stvari. Že pred voj-
no so bili vsi narodi tako obreme-
njeni, da vse države ne bi zamo-
gle plačati svojih davkov še v
mnogih letih. Zdaj pa so številke
tako nevrjetno zrasle, da si niti
predstavljati ne moremo, na kak
način da bo vse to plačano in kdo
bo plačal.Ker vse bojujoče se države še
ne dovolijo, da bi se javno govo-
rilo o podobnih vprašanjih in iz-
delalo natančne podatke, zato se
še ne more presoditi vsega dej-
anskega položaja. Po vojni pa se bo
zamožlo videti vso bedo in grozo,
ki jo je povzročila sedanja velika
vojna.**Dopisi.****Middleville, N. Y.** — Slove-
neec nas je malo tukaj, samo dve dru-
žini. Dela se še precej dobro. Tu-
kaj sta dve tovarni, ki prav dobro
obratujejo. Eno nameravajo po-
večati, pa ne vem, kako bo kaj.
Če se bo to res zgodilo, bom že
sporočil. Mi tukajšnji Slovenci
simo se pred kratkim priselili sem
iz Little Falls, N. Y., zato ni ču-
da, če nas naše prejšnje bivališče
že vedno zanima. V zadnji števil-
ki Zvezditega lista sem čital, da
nameravajo ustanoviti v Little
Falls konsumno društvo. Rojake
opozarjam, da naj bodo pri tem
delu previdni. Pazite, da se ne bo
tako zgodilo kot se je z našim
nekdanjim kompanjskim štorom.
Svetujem vam le to, da delate
previdno in složno. Uspehi se bo-
do kmalu pokazali. Pozdravi! —
C. Stržinar.**Pittsburgh, Pa.** — Pred krat-
kim je pobilo v rovu Montana št.
2, Pa., rojaka Karola Fakuža.
Ranjen je na rokah in prsih. Se-
daj se nahaja v tukajšnji bolniš-
nici v jako opasnem stanju. Pise-
tega poročila se nahaja istotam.
Pobit je na desni roki. Veselo no-
vo leto! — M. Hvala.**New Castle, Pa.** — Ne vem, kaj
je vzrok, da so dopisi iz tukaj-
šnje naselbine tako redki. Razme-
re so tukaj še precej dobre. Dela
se vsak dan, zaslužek je pa odvi-
sed od dela in prostora. Društva
namo nobenega, kar nas je pre-
malo. Nekateri spadajo k nem-
skim društvom, nekateri pa k od-
daljenim slovenskim organizacij-
am. Božične praznike sem bil na
obisku pri znanih in sorodnikih
v Clevelandu. Nekateri rojaki so
se tam dobro pohvalili z delom.
Srčna hvala gospe Jerzal za do-
bro postrežbo in za izvrstno kap-
ljico. Ker je vojna v New Castle
precej dolgočasna, sem vzel seboj
spremljevalko-galono. No, potem
je še šlo. Drugega novega ni. Če
se bo kaj zgodilo, bom že sporočil.
Pozdravi! — Naročnik.**Puščavnik Tonino.**

(Konec).

Ako pa kolera še dalj časa tra-
ja, tako je mislila Toninova sva-
kinja, potem bo tudi njemu
zmanjkalo denarja. On je podaril
par popolnoma novih čevljev le-
karnarju; razun tega se je pa tu-
di podpisal na polo onih, kateri
so plačali za mašo, ki se je brala
vsak prvi petek v mesecu; tudi
je imel na svojem domu razna do-
bro duševna zdravila, kakor je to
le pri gospodi običaj, in denar,
katerega je od svojih odjemalcev
dobival, so mu morali slednji po-
ložiti na krožnik, poln kisa, da
na ta način po denarju ne dobi
kolere."Tonino, Tonino, ti previsoko
ceniš svojo kožo", dejala mu je
večkrat njegova svakinja.
"Za Boga, jaz imam samo eno
edino! Moja mati mi je pozabila
ostaviti drugo kožo, da bi je za-
mogel tako promeniti!""Ako človek za svoje zdravje
preveč skrbi, potem prav gotovo
oboli.""Gospod Bog je dejal: Poma-
gaj si sam in jaz ti bom pomagal."
"Da, tako so možiki! Ako se
gre za bolezen, potem so vsi slični
okopanim bolham. Poglej mene,
rodila sem desetoro otrok, to go-
tovo ni malenkost! Desetero otrok
— to niso pile!""Prava sreča, da ti je mož um-
rl, in če bi rodila dvajsetero
otrokov!"Svakinja je bila mnenja, da
Tonino sploh ne bo umrl, ker se
je preveč rad norčeval.Ko je pa poletje minulo in vro-
čina ponehala, ko je Tonino sko-
raj že pričel občakovati, da je sre-
ča pred svetim Ermenegom pre-
dolgorela, in ko je občakoval,da je lekarnarju podaril par čev-
ljev, pojavile so se mu neke noči
nepopisne bolečine in je nenada-
ma umrl, še predno je zamogel
zmoliti zadnjo molitvico.Svakinja mu je žrtvovala par
solz, kajti konečno je bil vendar
le brat njenega moža, toda ona
se je kmalu umirila, kajti vedela
je, da je šel na "boljši svet" in
da bodo v njegovem zaboju go-
tovo našli sredstvo, katero bo za-
dostovalo za par maš zadušnic.
Ona je nujno iznenadena vzkl-
nila, ko je videla, da so njegovo
posteljo, njegovo slamnico in ode-
jo radi nalezljive bolezni sežgali.
Ona je izjavila, da bi drage volje
vse vzela, ker se ne boji kolere,
toda oblastveni sluga so kočo po-
popolnoma izpraznili ter celo skriv-
nostnega zaboja niso odprli, kajti
pronašli so, da v njem ni ničesar.
"Tonino, Tonino, ti si jo nam
pogodil!" pritoževala se je nje-
gova svakinja, medtem ko je se-
dela na knpu starih čevljev, edi-
ni čevljarjevi imovini. "Ti si
vendar vedel, da moram preživeti
deset otrok — brezdomno ti ni
bilo treba za kolero umreti, kajti
potem bi nam gotovo vse ne se-
žgali."Uboga vdova in njenih desete-
ro otrok se je nastanilo v borni
in prazni koči. Mati sploh ni za-
mogla z jokom in milovanjem
prenehati.Najstarejši njenih sinov je bil
star trinajst let in je vsaki dan
zaslužil štiri solde, dočim ostali
niti novčica niso zaslužili in tako
jim je pretila beda od vseh
strani.Ko je v jeseni listje raz dreve
odpadlo, je bil mali vrt popolno-
ma zanemarjen. Otroci so plezali
po vejah breskve, katerih večino
so polomili. Kadar je deževalo, so
nastale na vrtu velike mlake, v
katerih so se otroci zabavali. Kas-
neje je nastal na mlakah led in
otroci so se na njem veselo drsali.Kraj okna, kjer je stala preje
čevljarjeva miza, je spravljal
vdova svoje čunje in obupno opa-
ževala svoje otroke, kateri so vse
strgali. Njen najstarejši deček, ka-
teri je bil posmehljiva navada odra-
ščenih, jo je tolažil s tem, da ji je
objubil, da ji bo pomagal, ko bo
velik, toda ona je imela dovolj
povoda, da njegovim obljubam ni
mnoogo verovala."Ko boš ti velik, potem bom
jaz že mrtva", pripomnila je mati.Žena, katere je največja so-
vražnica revežev, je bedo siroma-
kov še povečala. Otroci so postali
bolni in suhi ter so skoraj ves dan
jokali, ko so po dva ali trije ležali
v lesenih zibelkah. Mati je ne-
popisno kašljala in najstarejši je
obolel na nogah tako, da ni zamo-
gel več hoditi in prisluziti svojih
par novčičev.Vihar je razbil šipe na oknu,
tako da je veter v koči zvižgal.
V koči sploh ni bilo več najti kotič-
ka, v katerem bi se človek zamo-
gela varovati pred mrazom. Zmo-
gli poškodovano streho je nepre-
stano deževalo, tako da so bile zibelke
vedno mokre."O, ljubi gospod Bog", je to-
žila mati, "nas je gotovo preveč
na svetu in za nas na zemlji ni
več kruha. Vzemi nas k sebi, Ves-
mogochi, mene in moje otroke!"Koncem novembra umrlo ji je
eno otroče. Ko so ga odnesli, ni
mati nič drugega želela, nego da
bi zamogla tudi ona malemu bitju
slediti. "Ubogi angelček, on se-
daj ne bo več trpel."V enem letu še ni snežilo. Po-
dežu je nastalo suho in mrzlo
vreme. Prijetni dnevi za one, ka-
teri se zamorejo zaviti v kožuh in
obuti v gorkih čevljih iz klopec-
vine šetati.V Toninovi koči je pa bilo isto-
tako mrzlo kakor na prostem. Iz
dveh svojih kril je morala vdova
napraviti obleko za svoje otroke,
kajti vsi so se mrazu tako tresli,
da so se ji v gree smilili. Radi la-
kote jih je še bolj zeblo, kajti oni
so jedli le vsak drugi dan.Od ranega jutra do pozne noči
je v borni koči gotovo kdo jokal
— in to niso bili le otroci.Rano zjutraj na dan sv. Treh
Kraljev je vstal Tonino, kate-
ru je bil pokojni puščavnik kum,
in sedeč na svoji slamnici, je vpra-
šal žalostnim glasom:"Mati, kaj pa bomo danes
jedli?""Na praznik Epifanije" je de-
jala mala Gigeta, "jedo bogati
ljudje vse polno dobrih stvari.
Ali bi ne bilo bolje, da bi to raz-
delili med reveže in siromake?""Oni ne vedo, da smo mi rev-
ni", je pripomnil Tonino."Toda oni vendar vse vedo!"
je ugovarjala Gigeta."Molite!" je ukazala mati.
"in Bog se nas bode usmilil."Pri solnčnem svitu, kateri pa
ni bil gorek, so odšli vsi v cerkev
in so se vrnili, mraza se tresoč,
napol trdi domov."Da bi imeli le peščico lesa, da
bi tako zamogli zakuriti", je sto-
kal Tonino.Toda tega ni bilo. Ubogi deček
je odšel, držeč ročice v žepih, na
prag koč. Kmalu potem je pri-
šla neka dobra ženska iz sosesče,
katera je prinesla riž in kruh
ubogim otrokom vdovinim.Bila je siromašna delavka in
jim kljub dobri volji ni zamogla
več prinesiti."Ako bi imeli vsaj peščico
drv", je ponavljala mala Gigeta.
"Ti bi nam potem riž skuhalo,
jeli mama?""Drva imamo!" je vzkliknil
Tonino, ki je še vedno stal na
vratih. "Ali ne vidite, da je bres-
kino drevo izumrlo?""Je-li v resnici mrtvo?" je
vprašala mati, katere ni imela več
čustva tudi za to malo pomoč."Da, drevo se je posušilo; ako
se ga dotaknem, potem čutim, da
je popolnoma suho.""Ah, krasne breskve strica To-
nina!" je vzdihnila vdova."Kar je minilo, je minilo, stric
je umrl in sedaj je umrl tudi
drevo. Dajmo ga podreti, da se
zamoremo pri ognju vsaj nekoli-
ko ogreti!""Danes so sveti Trije Kralji,
sanko moj, in na prazniški dan se
ne sme delati.""Oni, kateri ne delajo, mati,
oni sede pri gorkem ognju, toda
mi si kaj takega ne moremo pri-
voščiti.""Saj nas nihče ne vidi, ako de-
lamo na našem vrtu", je pripom-
nila Gigeta."Mi moramo trpeti radi mraza
in lakote, mati, z lesom drevesa
pa zamoremo skuhati riž in potem
bomo žerjavico s pepelom pokrili,
da bomo vsaj nekaj časa na gor-
kem."Ne da bi dolgo premišljal, je
vzel Tonino sekiro, katere je vi-
sela na steni."Ti se boš obrezal!" pokarala
ga je mati."Ne, ne, mi bomo drevo z vr-
vo obvezali in potem bom skušal,
da ga počasi izrujem iz zemlje,
tako da pade počasi na zemljo,
kakor da bi se vleglo na po-
stelj."Radi take primere se je pričela
Gigeta smejeti, potem je vzela
vrvo in odšla veselo na vrt. Njej
so sledili mati, Tonino in vsi o-
stali otroci. Tanko drevo se je le
malo upiralo in Tonino ni dobil
niti priložnosti, da bi pokazal
svojo spretnost. Že pri prvem na-
poru se je pričelo tanko drevesce
majati, kakor da bi bilo pijano."Oh, oh!" je kričala Gigeta in
pričela z rokami ploskati. Spom-
nila se je namreč na basenjo o mu-
hi, katere je bila vprežena v plug.Tonino, kateri je skoro izkopa-
val zemljo pod drevesom, je za-
del na neki trdi predmet. Deček
je urno odstranil zemljo in med-
tem ko je drevo padlo ter dvigalo
svoje korenine v zrak, je ugledal
Tonino temen star lesen zaboj-
ček, katerega je hitro vzdignil.Vdova je obledela radi razburje-
nosti."Pojdimo, otroci, pojdimo v
hišo!"Vsi so bili razburjeni in rado-
vedni. Mali otroci so mislili, da
so v zabojčku slaščice zavite v
zlatem papirju, kakršne so več
krat videli pri otrocih bogatih
ljudi.Ko so pa skatljivo odprli, so se
vsi prestrašili. Tonino je jemal iz
zabojčka polne pesti denarja, sre-
brnjake in zlatnike, katere je de-
jal materi v naročje, medtem ko
je kakor besen kričal:

"Zaklad! Zaklad!"

Bil je zaklad pokojnega Toni-
na puščavnika. Vdova je pričela
jokati in mali otroci so jo deloma
smeje se, deloma jokaje obkolili.
Le malo je manjkalo in oni bi po-
zabili zanetiti ogenj ter skuhati
riž. Konečno se je vendar Tonino
na to zmisli.Onega srečnega dne se niso za-
dovoljili le z rižem, ampak kupili
so si tudi lepo klobaso, komad si-
ra in steklenico vina."Mati", je dejala Gigeta, "ali
so nam zaklad prinesli sveti Trije
Kralji?""Da, dete moje", je odvrnila
mati. V srcu je pa mislila: "Jaz
sem dobro vedela, da je bil svak
Tonino bogat — Bog mu daj več-
ni pokoj!"

Isa Boljetinac je živ.

Črnogorski generalni konzul v
Rimu razglasa, da je vest o smr-
ti Ise Boletince neresnična. Bolje-
tinac je zdrav v Niskem.**Iz Avstrije.**

Najvišje cene.

Ministrska naredba določa naj-
višje cene za svinjsko mast, špeh
in svinjsko meso za avstrijsko dr-
žavno polovico sledeče: Če proda
svinjerjere prekupe svinjsko
mast in špeh, je določena za dobo
od 16. decembra do 15. januarja
1916 za svinjsko mast najvišja
cena 721 K za 100 kg, za notranjo
maščobo 680 K in za nespuščen
špeh 639 K za 100 kg. Za dobo
od 16. januarja do 15. februarja
1916 za svinjsko mast 670 K, za
notranjo svinjsko maščobo 628 K
in za nespuščen špeh 608 K. Za
dobo od 16. februarja do 15. mar-
ca 1916 za svinjsko mast 618 K,
za notranjo maščobo 577 K in za
nespuščen špeh 556 K za 100 kg.
Od 16. marca naprej pa do prekli-
ca za svinjsko mast 567 K, za no-
tranjo maščobo 525 K in za ne-
spušen špeh 505 K za 100 kg.Ogrska vlada je izdala odredbo,
po kateri se na Ogrskem določajo
najvišje cene za svinjsko mast, za
špeh in za svinjsko meso. Od 16.
decembra do 15. januarja 1915
je najvišja cena za spuščeno
svinjsko mast za 100 kg 700 K,
za surovo mast 660 K in za špeh
620 K. Te cene bodo potem stop-
njevale padale za 50 K, in sicer
od 16. marca 1916, tako da bo od
tega časa naprej stala izpuščena
svinjsko mast 550 K, surova mast
510 K in špeh 490 K.Zvezta tovarnarjev za izdelova-
nje poljedelskih strojev naznanja,
da je zvišala cene za poljedelske
stroje za 15 do 20 odstotkov. Ne-
prestanje zvišanje cen vseh pred-
metov, ki jih rabi kmet pri obde-
lovanju svojega zemljišča, je naj-
boljši dokaz, da mora tudi kmet
zvišati cene svojih poljskih pri-
delkov.

Dovoljenje za klanje telet.

Kakor se z Dunaja poroča, bo
v kratkem dovolila vlada, da se
smejo klati teleta, ki so stara 4 do
8 tednov. Na ta način se hoče po-
magati prebivalstvu radi pomanj-
kanja mleka. Dovoljenje bo tra-
jalo do spomladi.

Oddaja kovin in zlitin.

Kakor smo že svoj čas poročali,
je bil določen rok za prostovoljno
oddajo kovin, zlitin in kovinskih
predmetov do 30. novembra. Se-
daj je pa vlada podaljšala rok za
prostovoljno oddajo kovin do 31.
januarja 1916. Vprašanje, ali je
ta oddaja veljavna tudi za gosti-
ne in kavarne, še pa ni rešeno.

Vojaška taksa.

Do 30. januarja se morajo zgla-
siti pri svojih županstvih vse one
osebe, ki so podvržene plačevanju
vojaške takse. K tem se prištevajo
možke osebe, stare od 24 do 36
let, ki niso podvržene vojaški ali
črnovojniški službi.

Nočno življenje v Budimpešti.

Znano je, da se rekrutira o-
gromno število raznih "artistin",
ki hodijo po svetu iz Madžarske.
Po izbruhu vojne je prišlo seveda
veliko število teh žensk v svojo
domovino nazaj, vrnilo so se iz
Rusije, iz Orijenta, iz Italije, Fran-
cije in se zbrale seveda po večini
v Budimpešti, kjer so preplavile
nočne lokale in razne etablismanje.Lastniki teh podjetij plačujejo le
one svoje "umetnice", ki znajo
komponirati izvirno mnogo denarja za
šampanje in jedila, ostale morajo
biti vesele, da jim je dovoljeno,
nastopiti in tako dobiti priliko za
druge zaslužke. Razmere so po-
stale v tem oziru že take, da je
sedaj policija prepisala, da mora
jo nočni lokali plačevati svojim
artistinjam najmanj 150 kron me-
sečne plače. Pomagalo pa to ne bo
mnogo.

Umor iz ljubezni.

44-letni delavec Vavlar Zapo-
točny v Pragi je svojo ženo umoril.
Pri zaslišanju je odkritosrečno
povedal, kako je prišlo do tega,
da je ženo umoril. Zapotočny je
dolgo časa ni imel zaslužka in tr-
pela sta z ženo veliko pomanjka-
nje. Ker je svojo ženo ljubil, ni
mogel gledati, kako strada ter je
sklenil, da jo reši daljšega trp-
ljenja. Ko je nekega dne žena pri-
peči pripravljala nekaj zajutrek
in je moč videl, kako je žena vsled
stradanja onemogla in potrla, ga
je prevzela misel, da bo vsemu ko-
neč, če ženo umori. Prijel jo je z
obema rokama za vrat in jo je da-vil, da je izgubila zavest, potem
jo je s kuhinjskim nožem umoril.
Sosedje so potrdili, da sta se Za-
potočny in njegova žena jako ra-
da imela in živela v najboljšem
spoznanju.

V Mezopotamiji.

Londonški časniki pišejo, da se
nahaja 30 tisoč mož broječa an-
gleška armada v Mezopotamiji, ki
ji načeljuje general Thousend, v
zelo veliki nevarnosti, da jo obko-
lijo turške čete, ki so potisnile An-
gleže na zapad.General Thousend poroča o kr-
vavih bojih s Turki. Turki delajo
neprestane obupne poiskuse, da bi
pretrgli angleško komunikacijsko
črto, ker v tem slučaju bi se mo-
rali Angličani udati radi pomanjka-
nja streljiva.Dne 25. decembra so trajali boji
ves dan. Sprva se je Turkom po-
srečilo, da so prebili prve utrdbe,
a Angličani so jih potem vrgli na-
zaj s silovitim protinapadom. Tur-
ki so pustili nad 200 mrtvecev v
angleških postojankah.Kakor poroča general Thousend,
prijabljajo Angličani na pomoč sve-
že čete. V Londonu odločno taje
vse vesti, ki prihajajo iz Berlina
in trdijo, da so se pojavila v In-
diji nevarna protiangleška giba-
nja.

Enajstkratna morilka.

V Lovu je policija aretirala ne-
ko Viktorijo Bedzinsko, ki je ob-
dolžena, da je enajst otrok umo-
rila. Svojega lastnega šestletnega
otroka je zaprla v klet in ga pu-
stila, da je tam lakote umrl. Ta
ženska je jemala na reko nezakon-
sko otroke in jih je čez nekaj ča-
sa, zlasti če je od mater dobila ka-
ke večje zneske, umorila.

Za bodočnost galskih gozdov.

Nedavno je galski deželni od-
bor objavil po listih, da se višja
gozdarska šola v Lvovu, ki je bila
leto dni zaprta, zopet odpre. "Kur

Vojna kultura.

Prometne razmere v nekaterih avstrijskih deželah ob začetku vojne niso bile ravno najboljše. Bodisi da je manjkalo denarja, bodisi iz kakšnega drugega vzroka — dejstvo je, da so se cestne zgradbe zanemarjale oziroma opušale. To velja posebno za julijsko-karinski ozemlje na Koroskem, Kranjskem in severnem Primorju. Pomankanje dobrih prometnih zvez se je v vojni z Italijo zelo čutilo, premikanje in oskrbovanje čet je bilo zelo oteženo. Vojno vodstvo se ni dolgo pomisljalo, marveč je vzelo zgradbo potrebnih cest kratkotalno v svoje roke. In tedaj je naenkrat slo: ceste, ki bi se morda ne bile nikdar zgradile ali pa šele v desetletjih, so nastale takorekoč čez noč. Tu ni bilo dolgašnih enket in uradnih poizvedovanj in pisarij, marveč geslo je bilo: Graditi! Konec. In gradilo se je. In kako se je gradilo! Imel sem priliko dveh teh cest videti na lastne oči, se po njih voziti in hoditi. Ta čas mi je še zabranjeno kaj več povedati o teh cestah, le toliko izdam, da se nahaja ena v ozemlju Julijskih, druga pa v Karinskih alpih. Zlasti ona je stavila na inženersko umetnost izredno velike zahteve, ker je bilo treba zmagati silne višine; to bo gorska cesta prve vrste, enakovredna z znamenito dolomitsko cesto.

Stroški za zgradbo teh cest so neizmerno cenejši nego bi bili v miru, ker se za ta dela porabljajo ujeti Rusi. Na tisoče jih je videti ob cesti, kako kopljejo, tolčejo, bijejo, vlačijo bremena, čudna zmes muzika s tipično plavo pomladno zadene na prave zločinske obraze mongolskega kova. S tem pa lastnike teh obrazov nočem žaliti. Morda so čisto dobri ljudje; vsekakor Rusi ne dajejo paznikom nobenega potoča za pritožbe, marveč so pri cestnem delu ravno tako voljni in ubogljivi kakor pri kmečkih delih. Tisoče ruskih ujetnikov straži le majhno število avstrijskih vojakov.

Kadar se vojna izdaja — enkrat se bo vendar morala! — potem bodo spadale te ceste med maloštevilne razveseljive spomine, ki nam jih bo zapustila; turistica in tujski promet jih bosta vesela, kajti te ceste odpirajo predele, ki je doslej alpska turistica z njimi postopala po mačehovsko, od pravega tujkega prometa so bili pa sploh izključeni. In vendar so ti predele prekrasni in zaslužijo, da se v potnih knjigah zaznamujejo z zvezdico kot posebne znamenitosti. Ko sem videl veličastni skalni kotel v julijskem predelu, v katerem se ona cesta začne, se mi je nehote pojavila misel, kakšen gosposki zaklad leži v ti, od narave tako sijajno obdarovani pokrajini. Če bi bilo to v Nemčiji ali Švici, bi se ta zaklad tudi takoj po vojni dvignil, podjetni ljudje bi pokupili zemljišča in nastale bi vile in hoteli, ki bi kmalu potegnili nase tujce, ki bi prinesli v deželo denar. Ali se bo to zgodilo tudi pri nas?

Pa bodi temu kakorkoli; vsekakor zasluži vojna uprava, ki je izvedla to veledelo in s tem omogočila gosposki razvoj teh pokrajin, našo največjo hvaljeznost.

Razum opic.

Med vsemi predstavljivi iz živalskega sveta je opica najumnejša žival. Umna žival v tem smislu, kakor mi, ljudje rabimo to besedo. Slednji primeri jasno kažejo stopnjo razuma, ki ga imajo te živali.

Neki opici so dali papirnato vrečico, v kateri se nahajalo nekoliko čebel. Ko je odprla opica to vrečico, so zletele ven čebele ter je opikale. In vsakokrat po tem slučaju, ko so dajali ravno isti opici papirnate vrečice, je ona najprej pristavila vrečico k ušesu ter prisluskovala — če v nji ne brenči, in šele potem je vrečico odprla.

V nekem drugem slučaju so dali opici jajce. Želeč je oluščiti, je udarila ob tla. Jajce se je razbilo in vsebina se je razlila po tleh. Vsakokrat po tem slučaju, kadar so isti opici dali jajce, je je previdno in nalahko udarila ob tla ter napravila malo luknjico, kjer je izpila potem jajcevo vsebino.

Slavni učenjak Darwin opisuje naslednji slučaj: Neka opica — samica je pohčala najkonec mačico, do katere se obnašala in jo negovala s pravo materinsko ljubeznijo in nežnostjo. Nekoč se je mačica i-

grala ter s svojim prijemom opraskala materi lice. Tedaj je prišla opica mačko v roke, pazljivo ogledala njene tačice ter ji odgrizla vse kremplje.

Mnoge živali in žuželke nas silno presenečajo s svojim obnašanjem in postopanjem, v katerem se navidez kaže popolno spoznavanje in zavedno razumevanje okolišnice. Toda večinoma imenujemo mi to instinkt ali nagon, to je prirojeno nezavedno spoznavanje okolice in stvari. Če pa postavimo žival v novo in ne navadno okolico, se bo videlo, da je čisto brez pomoči in da ne kaže razuma. V omenjenih slučajih pa, ki smo jih navedli glede opice, se je jasno razvidelo, da je pokazala opica vso razumnost in zavedanje in da je tudi pokazala, da zna razločevati stvari in da ve poiskati vzrok in posledico.

Naslednji slučaj naj pokaže, v koliko je opica sposobna, da spozna in ve za posledice svojega postopanja.

V nekem zoološkem vrtu so živali v skupni kletki trije pavjani (neke vrste opice). Ene je bila stara, drugi dve pa sta bili mlajši. Nekoč pa je stara opica ugriznila svojega stražnika ter mu napravila precej nevarno ranjo. Tedaj je zapovedal ravnatelj drugemu stražniku, naj jo ubije. Vse opice tistega oddelka so bile precej vajene tega ter so dobro vedele, kaj je orožje. Imele so že večkrat priliko, da so videle posledice streljanja in so zato ostale popolnoma ravnodušne, če so streljali krog njih.

Ko je prišel drug dan drugi stražnik z orožjem v roki, da izpolni zapoved ravnatelja, sta dve mlajši, kakor navadno, ostali popolnoma ravnodušni, stara pa se je takoj zatekla v svojo hišico, kjer je spala ter se stisnila v kot. S pravo srčno željo je opazovala svoji mlajši tovarišici, kako sta se gostili zunaj z raznimi sadovi, a ona ni prišla zraven. Kakor hitro pa je opazila, da je odšel stražnik s smrtonosnim orožjem, je hitro skočila ven ter si nabrala polno sadov in slaščic, naker se je zopet umaknila in skrla v hišico. Slednjič se jim je posrečilo, da so jo zalotili, da je bila zunaj in zaprla so vrata, ne hišice odzvenjalo. Ko je opazila, da se zopet bliža stražnik s orožjem, je hitro skočila k hišici ter se s obema rokama na vse pretege trudila, da bi odprla vrata, toda vse zaman. Ko je opica uvidela, da je ujeta, se je vsa obupana začela premetavati po kletki ter je skušala najti kak predmet, s katerim bi se lahko skrla. Toda, ko je slednjič opazila, da ji ni več rešitve in da se ne more nikamor skriti, se je vrgla na tla, tresoč se po celem životu, ter je pričakovala svojo usodo, ki jo je tudi dosegla.

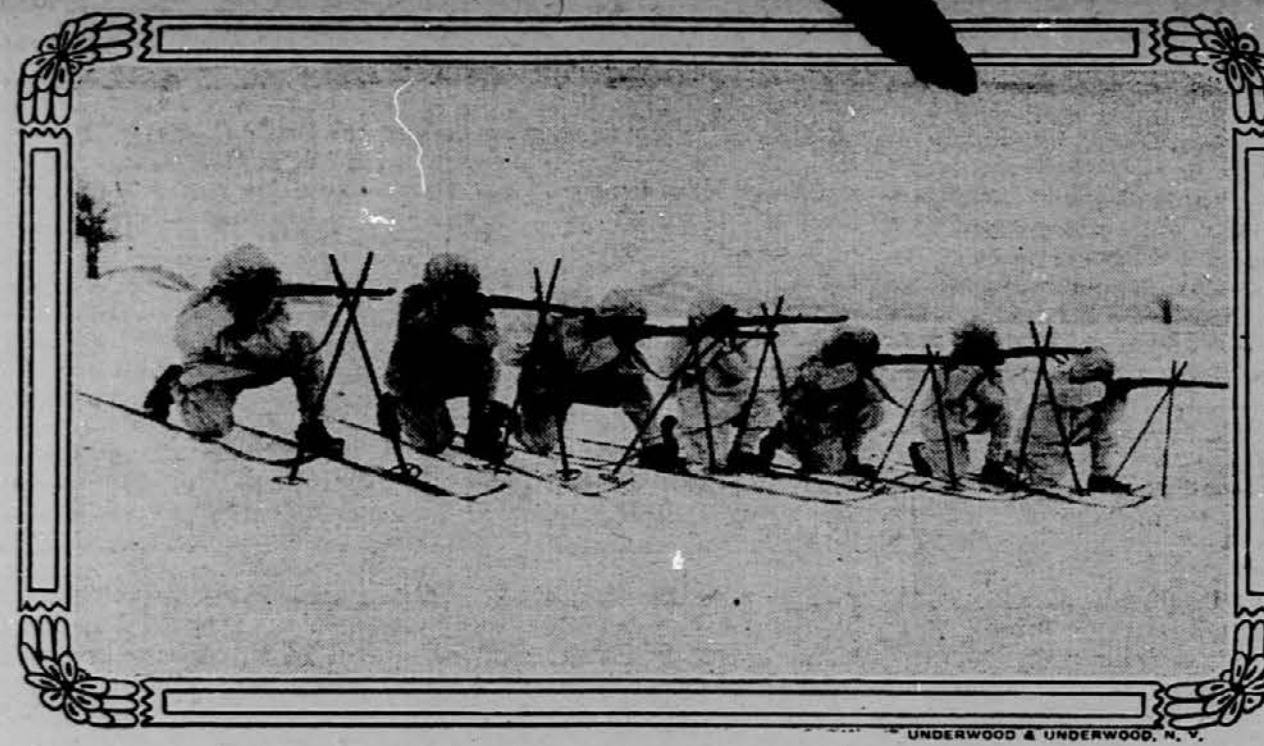
SME LI SIN ZA OČETOM VOHUNITI?

Na Dunaju živi neki gospod Andrej Prohaska, ki je v tako dobrih denarnih razmerah, da goji celo konje za dirko. Njegove zakonske razmere pa niso tako dobre, kajti njegova žena ga je po 27letnem zakonu tožila na ločitev zakona. Gospa Prohaska ima 4 otrok, ki so stari od 17 do 21 let. S pomočjo privatnih detektivov in zlasti s pomočjo svojega 17letnega sina je dognala, da ji je mož nezvest. Sin je po materinem naročilu vohunil za očetom. Izsledil je, da je oče kupil krasen ženski solnčnik in ga nesel v neko gostilno: ko je iz gostilne odšel, ni imel več tega solnčnika. Sin je tudi dognal, da dobiva oče poste-restante pisma, katerih pisava je ženskega značaja.

Sodišče je izreklo značilno razsodbo. Izreklo je namreč ločitev zakona po krivdi obeh zakonskih, češ, dokazano je po sinu, da je bil oče svoji ženi nezvest, žena pa je tudi kriva, in sicer zato, ker je sina napeljala, da je vohunil za očetom. Višje sodišče pa ni bilo tega mnenja, nego je reklo, da sinovo vohunjenje za očetom je sicer brezaktno, a ni občutljivo žaljenje. Zato je bil zakon ločen samo iz krivde moža.

Papež in italijansko časopisje.

S papeževu akcijo o miru se bavijo vsi italijanski časopisi. Večina hvali Italijo, ki je bila tako pravična, da je dopustila, da se je vršil konzistorij, ali za mir se ne zavzemajo. "Corriere della Sera" misli, da skorajšnji mir bi pomenil "polom vsega človeštva". "Secolo" polemizira s papežem in mu očita, da simpatizira s centralnim državama.

Nemška strelska patrolja na skijih v novih belih uniformah.

Menice.

Spisal Ivan Cankar.

Stanovala sva skupaj v pohlevnem predmestnem kotu, ker nama je šla v tistih časih obema ter. Moj tovariš je bil kljub vsem nadlogam vesel in glasen človek, le malo preveč nestalen in vih rav se mi je zdel. V svojem neba-nju je bil blagodušen otrok, ki vedoma nikomur ni storil žalosti. Nekoč ob hudi zimi, je planil v izbo ves zasopel, rdeč in prešeren, oči zasoleze od smeha in ivja.

— Zdajle, prav zdajle sem pridelal smrtin greh. Še enega vrh druge vse, ki leže na duši!

Grel si je roke ob peči ter goril po svoji navadi, hlastno, sko koma, brez počitka.

Po čisti so se drsali otroci, kakor smo se tudi mi v tistih dneh, ko jim Bog blagoslovi spomin! Grem brez skrbi po tej drsavi, kar mi spodrsne, da zaplesam v kolobarju in toliko, da ne treščim ob tla, z nosom naprej. Bušim v smeh ... pa se nenadoma domislil, da je tako drsanje po sredi očitne ceste zabranjeno zaradi tistih ljudi, ki se ne znajo več ne drsati ne smejeti. Ozrem se — iza ogle se prikaže debel stražnik. Vi, stražnik! — ga pokličem ter pokažem s prstom na veselo jato. Stražnik lomasti s te-žkimi koraki, ogromen v svojem zimskega plašča, mrk in pust. Otroci se vršice razbegnejo; ostane samo prav majhen, droben fantek, morda komaj za šolo do-raznik. Stoji tam, ne gane se, trepeče, strni z velikimi očmi, napol v čudu, napol v grozi. Silna roka stražnikova, večja od otroka samega, se mu spusti počasi na ramo.

— Čigav si? Otrok zajeca, nisem razumel kaj, ter pokaže daleč nekam v ulico. Stražnik ga prime narahlo za roko ... narahlo, zato da bi je ne zdrobil.

— Pojdi z mano! K očetu! Takrat, kakor domenjena, se ozreta oba hkrati name. Oči otrokove so bile polne brezneje groze, v obeh stražnikovih pa je bilo golo, hladno zaničevanje ... Tako, glej, sem bil navsezgodaj pridelal smrtin greh!

Mel si je premle roke ter se tiho, zadovoljno smejal.

— Ne vem, če je bil smrtin greh, ali če je bila neumnost. Če je bil greh, čemu se smeješ?

— Prav dobro vem, da je bil smrtin greh ... in grehu se ne smejem ... Veseli me je prijateljski misel, da mi ta greh ne bo obtežil duše, niti za toliko ne, kakor golobije perce ... celih pet ali šest let. To je približni rok za take menice. Kar storim, mislim in rečem ... vsak hip življenja je menica, ki jo podpisem po nevedoma, brez preudarka, v naglici in malomarnosti. Plačati pa jo je treba vse do zadnjega vinarja in z odušnimi obrestmi. Grešil si ... tvoja pamet razsodi natanko, da si grešil, ali tvoje srce je mirno. Malenkost! — praviš ter zaživjaš in greš po svoji poti. Čez pet ali šest let ... svoj sem rekel, da je to približni rok ... čez pet ali šest let sedi v veseli družbi, ali doma za pečjo, ali v pisarni pred pustimi akti ... pa te udari pest naravnost po sredi srea: Plačaj, kar si dolžan! — Ogledal se je neusmiljeni terja-več, ogledal se je in te ne izpusti več. Tista "malenkost" je bila menica, ki si jo bil mimogrede podpisal ter si jo pozabil nanjo. — Plačaj, kar si dolžan! — Tista "malenkost", prašek na cesti, — stoji pred tabo kakor ogromna gora, črno kipeča v oblake; stoji pred tabo, širi se in raste, dokler

se nate ne prevali. — Plačaj, kar si dolžan! — Ah, vsaka beseda, vsaka kretnja, vsak pogled je — menica. Človek podpisuje nepre- stano, sam ne ve kaj. Morda bi ne bil tako lahkomišeln, če bi rok bil malo krajši ... teden dni, recimo, ali vsaj le mesec dni ... ali če bi bilo treba plačati sproti, na roko. Tako pa se kopičijo me-nice, zmerom več jih je in zme-rom strašnejše so obresti, kolikor dalje teko leta ... Starec ima upognjen hrbet, gube na čelu, — plešo na temenu, utrujenost in žalost v očeh, nemirno spanje ... to so menice in obresti. Nazadnje ga zaduše ... in gorje se mu, kdor ne poplača do zadnjega vi-narja!

— Smeh te je minil zaradi take ničevosti! — Iz ničevosti je sestavljeno to človeško življenje, — je rekel Multatuli. In še je opomnil, da Jehova ni poslal Egiptanom ti-grov, temveč kobilice ... Čez pet ali šest let bo stal pred menoj tisti otrok in bo moj terjavec in tožnik. Brezčuten, neizprosen terjavec bo, ne bo mi dal miru ne noč, ne dan. Videl bom njegove oči, polne groze in žalosti; videl bom njegovo drobno ročko, ki bo vsa trepetala. Zraven njega bom videl stražnika in njegove oči, ki bodo polne mrzlega zaničevanja: Plačaj, kar si dolžan! — O, kar na cesti sem bil podpisal menico za visoko glavnico in na oderniške obresti!

Stopil je stran od peči ter si prižgal cigareto.

— Pa kaj bi zdaj o tem! Saj je časa še pet ali šest let ... to je približni rok ... in pa — ena menica več ali manj! — Skuhaj-va si čaja, premužen sem!

Razne zanimivosti.

Gospodarstvo Bolgarije.

Kraljevina Bolgarija, skupno s provincama — vzhodno Rumelijo in Makedonijo — obsega 115.000 kilometrov kvadratnih in 5 milijono prebivalcev. Na 1 km kvadratni pride 44 duš. Število prebivalstva hitro napreduje kljub znatne-mu izseljevanju. Prebivalstvo je večinoma pravoslavne vere, okoli pol milijona je mohamedancev. V deželi je glavno poljedelstvo, s ka-terim se bavi tri četrtine prebival-stva. Leta 1897 se je dognalo, da je v deželi 800.000 gospodarstev z obdelano zemljo 4 milijone hekta-rov (to znaša 40 odstotkov vse zemlje). Ta gospodarstva so samo deloma v rokah kmetov. Zemlja je rodovitna in njeni produkti, po-sebno žito, sadje in sočivje, prese-gajo lastno potrebo. Od žita se na-haja na prvem mestu pšenica (1900: 1.090.000 hektarov), nato pride kornuza (1910: 610.000 hek-tarov), rž (1910: 230.000 hekta-rov) in oves (200.000 hektarov). Važna je gojitev rož v vzhodni Rumeliji (7000 hektarov). V prvi vrstieizvaža pšenica in kornuza. Od drugih pridelkov je vredno, da se spominja pridelavo zelenjave (60 tisoč hektarov), konoplje in slad-korne pese (po 3000 hektarov). Sliv je za okoli 5000 hektarov. Vi-nogradništvo je koncem minulega stoletja znatno padlo, ali sedaj se v tem oziru zopet obrača na bolje (90.000 hektarov). Z gozdovi, ki znašajo skoro tretjino zemlje, se malokje umno gospodari. Zelo va-žna je živinoreja, katere se nahaja dovolj po širnih travnikih in pa-nikih. Število znaša 600.000, gove-je živine 2,4 milij, posebno veliko pa imajo ovce (8 in pol milij), ali bolj malo prešičev (pol milijona); razen tega je tudi še okoli 136 ti-soč oslov.

Industrija je doslej še zelo slabo razvita. Vzrok temu leži v pomanj-

kanju kapitala, surovin, posebno premoga. Kljub vsemu temu se mora zadnji čas konstatirati nek napredek, ker je inozemstvo usta-novila manjše tovarne za svilo in tkanino, mlino, pivovarne in to-varne užgalie in sladkorna. Ra-zen tega se se nahajajo tobačne to-varne, proizvajajo se rožno olje (iz-voz 5000 do 10.000 kg). Dražji predmeti, kakor tekstilno blago, stroji in luksuzno blago se mora u-važati. Trgovina gre po suhem in po vodi.

Velika pomorska bitka v zalivu pri Rigi.

"Koenigsberger Allgemeine Zei-tung" objavlja baje o veliki po-morski bitki v zalivu Riga: V Pe-trogradu se je pričelo kmalu jas-niti o resničnosti dogodkov po ta-kovani pomorski zmagi v zalivu Riga. Rusi so se smejali ali pa je-zili o novi, pravi ruski blamaži. Glavni krivci je, kakor se pripo-veduje, brat predsednika dume, ki je tajni svetnik in ki sovraži zelo Nemce, ki rad pije in ki je pove-ljeval poslednjič nekemu bataljo-nu državne bramb. Ko se je pri-peljalo pred pristanišča nekaj nemških vojnih ladij, ki so, da o-težkočijo angleškim U čolnom do-hod, potopile tri trgovske ladije, je ukazal Rodzianko veliko kano-nado in je brzojavil, ko so kon-čali Nemci svoje delo, da je poto-pil nemško brodogve, ne da bi bil izgubil kakega moža.

Predsednik dume je poročilo o ju-nastvu svojega brata takoj razši- ril in tako je nastalo poročilo o veliki pomorski zmagi. Tragično je, ker so prestrašeni Rusi Pernav in okolice najhujše opustošili in opleni-li. Tvoirnice in tudi električne postaje in plinarne so bile po-žgane in uničile so vse hiše na ob-režju v daljavi dveh milj.

O kezoškofu dr. Baueru.

Kardinal knezoškof dr. Bauer je umrl. Dr. Bauer je bil do leta 1904 škof v Brnu. Ko je 14. mar-ca prisilil papež olomuškega kne-zoškofa dr. Kohna, da je odstopil in mu prepovedal bivanje v svoji nekdanji škofiji, je prišel dr. Ba-uer na njegovo mesto. Prišlo je do spora med obema zaradi pre-moženja, ki je takrat obračal na-se pozornost celoga sveta. Kon-čno je dr. Kohn objavil pismo, v katerem je napadel dr. Bauera, češ, da mu je na podlagi prepove-di bivati v Olomucu, prepredil bi-ti prisoten pri inventiranju ter zastopati svoje pravice, niti ni pripustil njegovega zastopnika. Dr. Kohn pravi nadalje, da je iz-vedel tudi, da je dr. Bauer cen-tralno blagajno koroskih zadrug, ki sta jo bila kaplan Kaiser in de-želni poslanec Weiss ogoljufala za več milijonov, saniral z dari-loom 960.000 K. Konstatiral je na-dalje, da ta denar ni prišel iz kne-zoškofije blagajne, marveč, da mu je ta znesek povrnila vlada, ker je bilo za toliko preveč pla-čanega davka verskega fonda. Dr. Kohn je trdil, da je nekaj te-ga denarja njegovega, ker se je po-vračalo nanašalo tudi na let-ko je bil še on nadškof. Olomuška nadškofija je ena najbogatej-sih. Po davnih izkazih znašajo letni dohodki nadškofa nad 670 tisoč K, torej skoraj 2000 K na dan. Kdor zna, dr. Kohn še živi in sicer v Ermežu nad Mari-borom.

Rodbinska žaloigra.

Lekarnar V. Waagen je imel dobrirodočno tovarno v Karlsruhu, a jo je prodal in se udeležil s svo-jim denarjem pri neki tovarni v Brikenu. Pri tem podjetju je iz-gubil vse svoje premoženje, 200.000 mark in napravil še 100.000 mark dolga. Žena, ki so ji postale razmere neznozne, je nagovarjala

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAH, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELHAN, Box 107, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poslovalnice: JOSIP ZALAH 1004 North Chicago St. Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZOENI ODBOR:

Predsednik: IGNAO PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN STEPANIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREŽAR, Box 402, Wirt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telhan, P. O. Box 107, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

moža, naj se oba usmrtita in naj usmrtita tudi svojega otroka.

Končno se je mož udal. Pripravi-l je tri čaše šampanjca in v vi-no pomešal cikanjalija. Najprej je dal vino piti otroku, ki je k-malu umrl. Mož in žena sta na to najprej vzela nekaj morfiuma in potem pila zastrupljeno vino. Za slučaj, da bi strup ne učinkoval, sta se dogovorila, da ustrelita mož svojo ženo. Zjutraj se je Waagen zbudil iz omotice in videč, da je žena le omamljena, ne pa mr-tva, jo je ustrelil. Poskusil je po-tem tudi sebe ustreliti, a predno je mogel to izvršiti, so prišli že-znani ljudje in preprečili samo-mor.

Zveza zapadne civilizacije?

Iz Frankobroda poročajo, da se je zavzel Shaw v nekem govo-ru proti hegemoniji Rusije po voj-ni ter je predlagal kot sredstvo proti bodočim vojnam ustvaritev zveze zapadne civilizacije. Na v-prašanje, kdo je kriv vojne, je od-govoril: Bila je naša, prav posbe-na krivda. Vojna je bila napaka demokracije te dežele.

Karakteristična volitev se

je vršila te dni v angleškem okra-ju Mertyr Tydsil. Tam je bilo iz-voliti naslednika za umrlega so-cijalističnega poslanca Keir Har-die. Okraj je delarski in meščan-ske stranke se volitve niso ude-ležile. Oficielni kandidat delav-ske stranke Winston pa je s 6080 glasovi podlegel samostojnemu kandidatu Stantonu, ki je dobil 10.268 glasov, in ki je zmagal le-zato, ker je očital oficijelnemu kandidatu, da je Nemcem prija-zen. Ta volitev nam kaže, kakšen duh vlada tudi med angleškimi socialisti, ki se sicer tako radi predstavljajo svetu kot pacifisti.

Car vitez Jurjevega reda.

Preko Kodanja poročajo: Vi-soki svet vitezov Jurjevega reda, ki ga je mogoče podeljevati samo v vojni, je sklenil z ozirom na veliki pomen carjevih obiskov na fronti in z ozirom na njegov dobri vzgled v neustrašenosti in požrtvovalnosti naprositi carja, da sprejme znake Jurjevega reda. Car je red sprejel. Carjevič je do-bil srebrno medaljo na traku Jur-jevega reda.

Ruski red sv. Jurja je ustanovi-la carica Katarina leta 1769. za pohvalo za izredne zasluge v voj-ni. Red ima 4 razrede. Prvi raz-red zahteva, da je njega nosilec do-bil kot vrhovni poveljnik ka-ko bitko, služil 25 let, ali se ude-ležil 18 pomorskih akcij. Pokoj-nine znašajo 1000, 400, 250 in 150 rubljev.

Ženitve v vojni poškodovanih vojakov.

Ženitovanske posredovalnice niso ravno na dobrem glasu, in na Angleškem že celo ne. A zdaj se ravno tam uvažuje načrt — u-stvariti javno posredovalnico za tiste, ki so bili v vojni poškodo-vani. Nekateri angleških listov se zelo vnamajo za ta predlog, ki ga je sprožil anglikanski duhovnik

Houghton. Posredovalnica ima namen posredovati, da dobe in-validi, oslepleli ali drugače za de-lo nesposobni, a sicer zdravi voja-ki primerne žene. Župnik Hough-ton navaja v svojem okleu celo vrsto slučajev o zrkonskih pari-h, ki so živeli srečno in zadovoljno, dasi je bil mož invalid. Angleška država bo seveda svoje invalide zadostno preskrbela, posredoval-nica pa ima namen še dalje poma-gati invalidom in jim dobiti žene, ki bi zanje skrbele, da bi jim ne bilo treba živeti v samoti in zapu-ščenosti.

Polnočna.

Vedno pod oknom poje studenec, prelivač se iz mraka v mrak, ki kljuje ob bele stene sener, v globino se ruši dvostrani trak.

Ne morem izreči, kar blede gasne v prozornu prostornost noči, le senca, le črta misli jasne — in roka onahne v vesoljni sli.

Stanko Majcen.

Pesmi.

I.
Nebo je modro božje oko
in solnce je zlata zenica,
odstir večnosti gredo skozi njo,
in smo mi in je vse,
ki živi se onstranstvo in zase ne ve.

II.
Enkrat bi moral slisati
zvezdo ob zvezdo zlato zazveneti
in videti sladke ognje
svetov cveteti.

pa bi rekel: vredno je na zemlji ži-veti!

III.
Vrednost, pesem pesmi:
drhteti
bomo, živa misel, in jo bomo peli
v eni besedi: Gospod! — — —

Velika, velika je naša pot!
Joža Lovrenčič.

Človek.

Visoko, visoko so zvezde nočoj,
kot bi se v zlatu kopale, so svetle;
nizko, nizko so moje misli nočoj,
mrežato so do pekla se spletle.

Zvezda milosti bi se morala vtrniti
in vanje pasti,
razgati jih in razbeliti
in videl bi jih do neba, do neba rasti.

Joža Lovrenčič.

Ghyrow.

Tri zarje zelene skoz bukov gozd,
prelepo si žvižga kos in drozd,
prečisto se svetli rosa na skorji:
tako so korakali v boj matadorji.

Tri rane globoko, tri smehe široko,
še hitro najmlajši skriva je zajokal,
ves svet zabrel je pod vlak in korak:
in prvi je skropil prah in oblak.

Stanko Majcen

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Vrednosnik: J. A. CERM, 607 Cherry Way od box 87, 8944

dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbegtos

Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEO, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MEETEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1

Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jemna, Stev. 3, Ely

Minn.

JOHN GRAHEK, et., od društva Slovencev, Stev. 114, Ely

Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarni priljubljeni, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse prave pa na predsednika porotnega odbora.

Na oseba ali neuradna pisma od strani članov se ne bodi odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Boji.

F. S. Finčgar.

(Nadaljevanje).

Luka in dninarji so zadovoljno potrdili Francetu, in ko je zadušilo pleče na mizi in ob njem steklenica kakor cekin čistega hrčevca, je prešla vsa slaba volja.

Po obedu so se zlekli na trato in začeli pogovor o vojni. Pridrži se jim je še nekaj sosedov. "Nič ne bo z vojno", je začel Marineček. "Cesarji se bodo pomirili."

"Bog jih pomiri", je zdihnil Luka, ki je imel tudi sina vojaka.

"Ne bodo se", je ugovarjal Korent. "To je ista kot v krčmi: če se samo dva spreta, ni sile in je kmalu mir; če se pa vsi križem nahrulijo, je svitek in teče kri. In to je sedaj. Saj so si cesarji in kralji tako napovedovali vojno, kot bi kvartali. Ne bo miru."

"Bo", je ugovarjal Marineček. "Zakaj pa vojaki ne gredo naprej? Že mesec dni so v Ljubljani."

"Nič se ne boj! Še prekmalu pojdejo", je trdil Korent. "Jaz pa zato mislim, da se ne zmiče, ko delijo podpore. Na Dunaju že vedo. En mesec bi ne bi nikogar kraj in bi podpor ne bilo treba", se je oglasil France. "Jaz pa pravim, da podpor sploh ne bi bilo treba."

"To ni res, sosed Korent. Pomisli Miklavčevko in Mano. Po sedem otrok imata in nič drugega. Za božjo voljo, ali naj jih bo hudega konec?"

"Res je, Jančarica, ti si previdna. Tako morajo dobiti", jo je hvalil bajtar Luka.

"Ne rečem, če taki", je trdil in popravljal svojo Korent. "Ampak dobi se ženske, ki imajo grunte in živino in so prodale filozofa na ceste. In še kako drago! Pa dobe."

"I, katera je taka, da ni v potrebi in je dobila?" je zagovarjala France.

"Kozjeglavka! Pravi, da ima denar na kapitalu, več tisoč — in je dobila."

"Je, je", se je oglasila Johana, dninarica. "Srečala sem jo, ko je nesla iz štacune kat' kave in sladkorja, da so ji naravnice po kale. 'Podpora nesem, podpora' se je hehljala in je bila rdeča kot evet. Od soka gotovo ne."

"No, sliši, France!"

"I, pa naj ima. Jaz ji privoščim."

"Ti bi tudi morala položiti za njo, France!" — jo je opozoril France.

"Jaz? — Ne bom."

"Zakaj ne?"

"Ker me je sram. Podpora — to je vzbogajanje. In Bog ne zadeni, da bi kdaj jaz ali kdor

koli od naše hiše trgal za vbojajme. Toča nam je pobila, živina padla, pogoreli smo — takrat ste nam sosedje res veliko zvozili — nikoli vam ne pozabim — ampak beračili nismo. Jaz že ne prosim za podporo."

"Jaz tudi ne, kakor bi se mi prilegalo", je potegnil s Franco Luka. "Ljudje so tudi nesposobni. Saj cesar vendar nima, da bi kar vsem valil: Na, tle imate."

"Ti ne razumeš, Luka", ga je ustavil France. "Jaz sem pa bral v časnikih in sem slišal od ljudmi: To podpora bo treba enkrat vsi nazaj plačati pri davkih. In sdo jo bo? Miklavčevka, ali Boščečka, ali čevljar Torgelec, ki imajo od danes do jutri. Plačali jo bodo grunti. In zato pravim: naj jo bodo tudi grunje deležni, ti tudi, France."

Francetov dokaz jih je iznenadil. Celo Marineček, velik nevoščljiv, vee, je prišel v zadrego in je pomisljal, preden je mogel ugovarjati.

"Ne rečem, France, kar praviš, utegne biti res. Toda plačevali bodo vsi. Kaj pa jaz?"

"Ti? Boga zahvali, ko nimaš nikogar za vojsko. Same dekleta. Pogled France: moža je dala, doma najema in se peha sama, kar more. Nazadnje naj ji ga še ubijejo. To je druga, kot pri tebi."

"Taki ne bodo pobijali, sivce!" se je odrezal Košir.

"Bodo, bodo", — je vzdihnila France in oči so se ji orosile.

"Naš je pri marškompaniji."

"Kaj se to pravi", je poizvedoval Korent.

"Ne ve!", je razlagal Luka, ki je bil nekdanji vojak. "Ti bodo marširali in se ne bodo nič vozili. To se pravi: marškompanija."

"Ne verjamem", — je opomnil France.

Pa ti vidi, ki nisi bil vojak in si zanič. Jaz sem pa bil."

France je izpil kozarec hrčevca in mu ni ugovarjal; preveč ga je speklo.

"Takole", je položil kozarec na trato. "Najedli smo se, nalezali in nagovorili tudi. Pojdimo!"

Spet je završalo na podu, pod mlatinico je rumenelo zrnje pšenice in naraščalo delo in visok kup ob steni. Vsak se je zatopil v svoje delo in molčal in delal kot stroj brez misli. Samo Luka se ni mogel otresti misli na podporo kljub prejšnjim ugovorom in je do večera dobera premislil in sklenil, da se oglasi — seveda skrivaj — pri županu.

Družina je šla sedela pri večerji, ko je France imel še vse polno posla krog gepeljna in mlatinice. Hodil je krog njih z laterno, snalil kolesaje, vlival olja v pušice, mazal zobe in pritrjal omajane vijake.

"Oh, France, pojdi no", se je oglasila gospodinja že tretjič na pragu in ga prosila večerjat.

Novi mehikanski poslanik za Združene države Eliseo Arredondo, in njegova soproga.

"Koj, koj! Naj le jedo." Pa je še pokleknil in svetil na poln pod stroj.

Ko je stopil v hišo, so že molili po večerji. Dninarji so se dvignili iz mize in Luka je rekel Francetu:

"Zadnjega psi koljejo", in se je zasmejal.

Ali že je vstopila France in prinesla v skledici večerjo zanj. "Luka, ne bodi me!" se je odzval France in sedel za mizo.

"Za jutri vas pa spet prosim", je šla France za delavci in jih spremila do praga, od koder se je slišalo v hišo skozi odprta okna od vsakega posebe: Lahko noč.

Otroci, ki so jedli posebe s staro Uršo, so pripelzali za mizo v striem in ga gledali. France je na glo jedel in večkrat pogledal preko žlice na Franco, ki je sedla na drugi vogal mize.

"Se molimo, če hočete", je rekel Matie, ko je položil žlico. "Do ma sem zamudil."

"Le kar", je rekla Urša in snel molek z želja na steni. Vsa družina je pokleknila. Drobni glasovi otrok so kakor mehke strunice zveneli med glasove odraslih in ves zbor je podpiral Francetov moški glas. Janezku je sklenila mati roke in ga posadila na krilo.

Ali dolgo ni zdržal. Primikal se je k striem, zajezdil njegovo mečo in čvrtil: "Sveta Marija —", dokler ni omagal in zaspal. Ko je Urša navezala dolgo vrsto očenajev in se spomnila vseh živih in mrtvih sorodnikov, našla in izročila Bogu vse dušne in telesne potrebe, tedaj je vstala mama in vsi otroci z njo ter so sredi sobe poklekli in dvignili roke k Mariji Pomagaj. Podoba je visela v steni in ji je gorela lučka. Mama je narekovala in otroci so molili za njo.

"In sedaj, o Marija, te posebno prosimo za našega sta. Varuj ga brni ga! Pripelji ga nazaj zdravega. Naj ga ne umori sovražnik. Ti mu stoj ob strani podnevi in ponoči. Ti ga tolaži, ti ga podpiraj in mu izprosi božjo pomoč, da ostane pri njem vekomaj. O Marija roža, bodi počesčena s svojim sinom Jezusom pettisočkrat! O Marija roža, bodi počesčena s svojim sinom Jezusom desetisočkrat! O Marija roža, bodi počesčena s svojim sinom Jezusom stotisočkrat — zdaj in na vekomaj. Amen."

France je klečal in poslušal. Glava mu je klonila do klopi in preden je bilo molitve konec, staknili dve debeli kaplji iz njegovih oči, ki si jih je obrisal z rokavom, ko je vstajal, in s plahim glasom je razsodil:

"Takole vam rečem, da se ne more in ne sme zgoditi zalega tistemu, za katerega taki in tako molijo."

"Božja pota so čudna, kdo jih ume!", je vzdihnila France in ukazala otrokom, da gredo spat s teto Uršo. Tudi France je šel, da mora iti, a je vendar še obsedel in čakal. Ko sta bila s Franco sama, je povzel pogovor od opoldne:

"France, ne zameri, saj pojdem precej, a samo to ti še rečem, ko sva sama: za podporo moraš prositi!"

"Ne bom. Saj sem že rekel."

"Zakaj se braniš denarja?"

"Sram me je. Pomisli, da bi šla k županu in bi rekla: Ne moremo živeti — reševina je — naredi mi prošnjo! — a — ne grem, ne."

"K županu pojdi! Saj dela prošnje skoro vsem."

"Tja bi laže šla, pa tudi ne grem."

"Pojdem pa jaz. Za drugega se laže prosi: Lej, porečem: Dólg ina —"

"Če smo drugega plačali, bomo tega tudi z božjo pomočjo —"

HARRIS & EWING WASH.

mu stoji ob strani tudi njegovo priznanje, da je njegov sin, ko je bil on vojni minister, zastopal družbe, ki so hotele napraviti za vojni ministerstvo kupčije in da je storil tudi korake, da so dobile te družbe naročila.

Polemika zaradi mode.

V nekaterih nemških listih je citati dosti zanimivo polemiko o modnih vprašanjih, zlasti z ozirom na prizadevanje nemških krojačev ustanoviti posebno nemško modo. V dolgi razlagi, zakaj je ponesrečen poskus, ustvariti to modo in kako je to, da dobivajo celo med vojno nemški krojači modele iz Pariza, beremo med drugim:

Francezi so merodajni za žensko modo, ker prekašajo po svojih umetniških zmognostih in po kulturi svojega okusa. Za moško obleko so odločilni Angleži že od 17. stoletja. V najnovjšem času so dobili besedo glede mode tudi Amerikanci, a samo glede moških čevljev. Pri teh pa ni odločil okus in umetniški čut, ampak vtis mase. Amerikanci so s svojimi sicer nelepimi, a praktičnimi čevlji preplavili vso Evropo. Vse izločilo so bile polne ameriških čevljev in ta reklama je pomagala, da so zmagali ameriški čevlji.

Poveljnik trdnjave Kovno.

Vojno sodišče v Dvinsku je ob sodilo poveljnika trdnjave Kovno na 15 let ječe in izgubo vseh vojaških in osebnih stvari, ker ni vzdržal reda med posadko v Kovnu in ker je trdnjavo prežgodaj zapustil.

Povodenj na Ogrskem.

Vsled trajnega deževja je reka Marmaros topila čez bregove. Več vasi v dolini Marmaros je preplavljenih.

General Kuropatkin.

Iz pozabljenja se sliši novo ime: general Kuropatkin je baje določen za višjega poveljnika ruske armade, ki stoji baje v Beserabiji in šteje 200.000 do 250.000 mož. Kuropatkin je bil svoj čas ruski vojni minister in vrhovni poveljnik ruske armade v vojni z Japoni.

ske in je bil poražen. Po bitki ob Šahu je odložil svoje poveljstvo in je njegovo mesto stopil general Linevič, med tem ko je Kuropatkin pod njegovim poveljstvom vodil prvo armado. Po vojni je Kuropatkin spisal o vojni z Japoni kritično zgodovino, v kateri je svoje lastne napake odkritosrčno priznal. Ta knjiga je prevedena tudi na nemški jezik. Baje v Beserabiji že zbrana armada je namenjena za operacije na Bolgarskem; kako pa bo prišla na Bolgarsko, je dozdaj se geografsna uganka.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščen pobrati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče poste.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail

Clair.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cuijg, J. M.

Rojtz, Frank Jamnesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

La Salle, Ill.: Mat. Kocap.

Joliet, Ill.: Frank Lausich, John Z.

letel in Frank Bambich.

Oglesby, Ill.: Matt. Hrbernik.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in

Math, Ogrin.

So, Chicago, Ill.: Frank Černe in

Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborč.

Columbus, Kans.: Joe Knafelo.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank

Kernc in Rok Flim.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stalc.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin

Kos.

Kingo, Kans.: Mike Pencil.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel

Shaltz in M. F. Koba.

Manistich, Mich. in okolica: Frank

Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U.

Likovich.

Aurora, Minn.: Josip Fugina.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob

Petrich.

Dul, Minn.: Joseph Sharbon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.

M. L. Kaphs, Jos. J. Peshel in Louis

M. Pernsch.

Evelth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kitzville, Minn. in okolica: Joe Ada.

Nashwan, Minn.: Geo. Manrin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J.

Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob R.

nik in John Prostor.

Barberton, O. in okolica: Alois Ba-

lant.

Bridgeport, O.: Frank Hočvar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolica: J. Kums.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Bessemer, Pa.: Louis Hrlbar.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Ker-

zišnik.

Canonsburg, Pa.: John Koclich.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Dem-

šar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.

Quino, Pa. in okolica: Josip Suhor.

Export, Pa. in okolica: Frank Tre-

bec.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank

Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič.

Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.

Greensburg, Pa. in okolica: Joseph

Novak.

Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in

John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton O-

solnik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.

Monessen, Pa.: Math Kikelj.

Moon Run, Pa.: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakše.

Podvašnik, I. Magister in U. R. Ja-

kobich.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Peter-

nel.

Tooele, Utah: Anton Pakšič.

Winterquarters, Utah: L. Blasič.

Black Diamond, Wash.: G. J. Po-

renta.

Davis, W. Va. in okolica: J.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je dne 7. oktobra na severnem bojišču v Volinju rezervni poročnik Rajko Novak, učitelj na rudniški šoli v Idriji. Star je bil 28 let. Pokojni je bil brat deželne poslanca in odveta dr. Frana Novaka v Ljubljani in okr. sodnika Andreja Novaka v Komnu.

Ranjen in ujet. Nadporočnik Fran Korent, uradnik tobačne režije, sin uslužbenca Kranjske hranilnice Josipa Korenta v Ljubljani, je bil celo leto v vojni proti Rusiji, zadnjih par tednov pa v vojni proti Italijanom, kjer je bil dne 11. novembra težko ranjen in odpeljan v ujetništvo. Z njim je bilo ujetih še nekaj mož in njegov sluga Pane, ki ga ni hotel težko ranjenega samega pustiti. Oče je dobil sedaj iz Švice obvestilo, da se nahaja nadporočnik Korent težko ranjen v bolnišnici v Korminu. Ranjen je bil na zgornjem delu noge, a vendar je upati, da mu ohranijo nogo. Nadporočnik Korent je bil priljubljen tako pri vojaki, kakor v vseh drugih krogih. Uradno obvestilo, dostavljeno očetu, pravi, da se je nadporočnik Korent z odlično hrabrostjo boril proti Italijanom. V vojni proti Rusom je bil nadporočnik Korent za svojo hrabrost odlikovan.

Pogreša se že več mesecev Alojzij Maru, Hudeje štev. 4, pošta Trebnje, vojak 17. pešpolka, 12. stotnije.

Med avstrijskimi častniki, ki so jih Bolgari osvobodili v Nisu iz srbskega ujetništva in ki so odpotovali čez Sofijo in Lom v svoje domovine, se nahaja tudi Anton Frankovič, poročnik 27. domobranskega pešpolka.

Imenovan je za črnovojniškega kadeta Srečko Serajnik (domobr. okr. pov. štev. 26).

Vojna poroka. Poročila se je gos. Milka Keržnik, hči restavracije Narodnega doma v Ljubljani, z Ivom Babinekom.

STAJERSKO.

Slovenske žrtve. Z italijanskega bojišča se poročajo: Strašne melodije pam igrajo italijanski topovi, toda tudi teh smo se že navadili. Nekaj žrtv pa le zahteva divje bombardiranje italijanskega topništva. Te dni smo izgubili zopet tri tovariše. Padel je od granate zadet Anton Zamernik iz Luče v Savinjski dolini. Težko ranjen je bil Luka Hribaršek iz Belih vod, ki je po nekeje podlegel zadobitnim ranam. Posebno pa nas je sree zabelo, ko smo slišali, da je kot težko ranjen moral v bolnišnici umreti Matevž Potočnik iz Zavodnje pri Šostanju. Srčno si je želel še enkrat videti dom, ženo in otročice, toda zgodilo se je drugače. Bil je zaveden Slovenec ter tajnik Izobraževalnega društva v Zavodnji. Srčne pozdrave vsem prijateljem in znanem pošilja; Blaž Gorican, Ivan Toplak, Marko Kos, Janez Gostencnik in Janez Leva.

Padel je. Sv. Barbara v Slovgor. Zopet eden naših dragih je 20. listopada izdihnil svojo dušo na italijanskem bojišču, in to je izučen mizar Martinek Potočnik. Padli je bil vedno vrla obnašanja. Kincala ga je pridnost, da so ga vsi prav radi imeli. V bridkih bolečinah, granata mu je strla nogo, je še polovico dopisnice napisal svojim starišem: "Pri srčen pozdrav vam vsem. Naznanjam, da sem težko ranjen v levo nogo in le Bog ve, če bom še kdaj doma. Prepeljejo me v Ljubljano v bolnišnico." Dalje ni mogel poročati. Njegov zdravnik na bojišču je nadaljeval dopisnico: "Do tukaj je še Vaš sin sam pisal. Poročam vam, da je bil Vaš sin izobren junak in vrl branitelj domovine. Ranjene noge ni dovolil odprezati, desno pa je imel zmurnjeno. Bog Vas potolaži! Dr. M."

Padel je. Sv. Andraž v Slovgor. Žalostno in tužno vest je izvedela rodina Pihlerjeva. Henrik Pihler, star 24 let, poddesetnik domačega pešpolka, edini sin Andraža Pihler, posestnika v Drebetineh, je dne 15. novembra na južnem bojišču padel. Še tiste dne predpoldne je pisal svojim domačim, da je še, hvala Bogu, zdrav, a popoldne je zadet od sovražne krogelne padel. Tako piše njegov tovariš narednik Vinko Majcen starišem. Kot fant je bil Henrik Pihler pošten, miroljuben in vsakemu prijazen in zato je v okolici užival ugled. V začetku vojne je bil na severnem bojišču ranjen v roko. Po ozdravljenju je moral na južno bojišče, na katerem je našel prerano smrt.

Padel je. Gornji Kamensčak pri Ljutomeru. Zopet je nemila smrt pokosila mladenčica Josipa Kosi, poddesetnika v najlepši dobi, stara 21 let. Nahajal se je šest mesecev na ruskem bojišču in sedaj se pet mesecev na italijanskem bojišču, kjer ga je zadela granata ter mu odtrgala nit mladega življenja. Še v zadnjem pismu, ki ga je pisal svoji sestri, bas dan pred smrtjo, je omenil, da je zdrav. Ima še 3 brate v vojni, eden je že celo leto dni v ruskem ujetništvu.

Padel je. Sv. Lovrene v Slovgor. Umrl je na južnem bojišču Fran Toplak, doma iz Dragovca. Bil bi šele komaj 21. februarja 1916 star 20 let. Vse ga je ljubilo in spoštovalo. Služil je pri našem domobranskem pešpolku. Najprej je odšel na severno bojišče, kjer se je bojeval tri mesece. Potem je bil v bolnišnici en mesec dni. Ko je ozdravel, je moral iti na italijansko bojišče. Tamkaj je bil komaj 14 dni in že ga je zadela sovražna krogla v glavo, nakar je čez deset minut izdihnil.

Padli so. Sv. Lovrene na Dravski mpolju. V začetku tretje bitke ob Soči sta padla dva mladenčca. Na kraških tleh počiva Alojzij Zafosnik iz Gor. njiš Pleter, brat Jakoba Zafosnika, kaplana v Leskovcu. Naprošen od rajnega, je njegov tovariš Janez Cvetko naznanil žalostno novico starišem in dostavil: Podpisani smo vsi, ki smo videli njegov grob in križ: Janez Cvetko, Tomaž Črno, Martin Mohoriko in Fran Drvenšek iz Škol. Martin Sluga in Janez Skledar iz Vinar. Pretresljiva je bila smrt Antona Črno iz Župeče vasi: umrl je nenadoma, ko se je pogovarjal z bratom in tovariši, kakor poroča njegov brat Tomaž: Predno vam dalje pišem, Vas prav lepo pozdravljam in vam naznanim, da je brat že mrtev. Bil sem ravno zraven, ko je storil smrt. Govorila sva do zadnje ure. Bil sem zelo vesel, ko sva prišla z bratom skupaj na bojišče, a nisva bila dalje kot en teden. Sedeli smo skupaj v rezervnih zakopih. Naenkrat udarila granata med nas, kamenje se je razletelo, priletel mu je en kamen na tilnik in bil je pri priči mrtev. Še en tovariš je bil mrtev, drugi vsi zelo ranjeni, a jaz sem, hvala Bogu, živ in zdrav ostal. Brat je umrl brez vsakega trpljenja. — Rajni je bil vrl mladenič in prikupljivega vedenja, ki je obetal postati zaveden mož-Slovenec.

Želostne in tolažilne vesti. Iz Rajhenburga. Žalostna in tolažilna poročila o naših vojaki prihajajo k nam dan za dnem. Iz cele župnije jih je odšlo pod orožje do 710. Izmed teh jih je v vojni sedaj še okoli 480, ranjenih je do 70, padlo jih je nad 40, v ujetništvu tudi okoli 40, izginilo jih je do 60, a ostali se zdravijo v bolnišnicah. Tolažilnih poročil pride vedno. Tako se je oglasil po dolgih mesecih iz Čardžija, dežela Buhara, v bližini Perzije, Martin Kukovič. Janez Ciglar, kjer je za delavca pri nekem Savku Udovcu. Ujet je eden najboljših članov Orla. Janez Pleterški. Tudi Anton Pribožič, Orlovčan, se nahaja v Sibiriji. O Mihaelu Pribožiču, njegovem bratu, je prišlo poročilo, da je v Rusiji ujet in zdrav, pa brez natančnejših podatkov. Fran Kukovič piše iz Kazana. Josip Čenič iz Orenburga, Fran Repar, posestnik v Avžah, iz Taškenta, Anton Resnik iz Grabna se je oglasil iz Kovrova, J. Ban, posestnik v Armesku, je tudi tam; ujet je Alojzij Ivaičič. Maks Pavlovič, Matija Seršen in Anton Abram iz Dobrove; Josip Zupane piše iz Samare; I. Remih iz Gorice, Martin Medvešek iz Gor. Lesk, Anton Ferlan iz Lokve, Fran Bobek iz Presedola, Albin Presker, učitelj iz Sorčana, Bruno Rainer iz Rajhenburga, Janez Bohorč iz Presedola, Martin Pribožič iz Razteza, Mihael Kadivnik iz Rojna, Alojzij Ajdonik in Alojzij Ciglar iz Raštana, Fran Bence iz Sele, Fran Omazel iz Senovega, Alojzij Butkovič, Fr. Les, Fran Popolovek, Josip Vodopivec in Anton Zakšek iz Stolovnika, Fran Kočevar iz Stranj, Janez Bitane in Fran Jankovič iz Sedma so se oglasili iz ujetništva. Vsako željno pričakuje, da bi se še njegovi svoji, o katerih že mesece ni nobenega poročila, oglasili vsaj iz ujetništva. — Izmed padlih posebno obžalujemo izgubo mladih, nadebudnih gospodarjev: Alojzij Korzine, vrl in podjaten gospodar, naš somišljenik, obče

priljubljen pri vseh, ki so ga poznali, član krajnega šolskega sveta pri Sv. Antonu, je padel na ruskem bojišču, zadet od šrapnela. Za njim žaluje mlada žena z malimi otroci, pa tudi vsa okolica lepe Gračke gore. Ugledna hiša Pavličeva v Gor. Leskovcu žaluje za svojim gospodarjem Josipom. Kcmaj je postal samostojen, je bil vpoklican in ni ga več. Slabotna mati je umrla vsled izgube sina in zeta. Janez Les in Fran Valent iz Stolovnika sta ravno tako bila iztrgana svojim rodbinam. Izmed članov Orla obžalujemo izgubo Martina Živica in Josipa Pleterškega iz Avž. Oba sta bila vzorna sodelovalca na polju mladeničev-ga društvenega življenja. Govori se, da sta padla tudi Janez Abstin, prej vedno med prvimi, kadar so nastopali mladeniči na odru, in Janez Abram. O Maksu Moškumu, prvem klieatelu fantov pod orlovsko peruti in podpredsedniku spodnještajerske Podzveze Orlov, ter o Josipu Šetincu, znanem buditeju mladeničev egelega Posavja in tudi vnetem sodelovalcu v rajhenburški tolovadnici, nam ni došlo nobeno poročilo od avgusta 1914. Ostali člani Orla: Martin in Josip Kink, Josip Božič, Janez Boborč, Anton Skobrne, Josip in Avgust Fabjančič, Alojzij Fabjančič, Janez Živič, Karol Habine, Fran Pribožič, Avgust Dular, Fran Krejan, Alfonz Levičar, Josip Vodopivec, Janez Čučnik, Alojzij Mirt, Albin Pribožič, Vinko Pšenčnik in Maks Šuštarčič se nahajajo na bojiščih.

25. je padlo. Sv. Barbara v Halozah. Blizu 400 naših faranov preliva kri na raznih bojiščih 25. jih je že padlo, 15 se jih pogreša, štirje so odlikovani. — Po agitaciji našega župnika Janeza Vgrina se podpisale za tretje vojno posojilo z njim vred štiri stranke svoto 33.800 kron.

V ruskem ujetništvu se nahaja Josip Ogrizek iz Kostrivnice. Pri vojaki je bil od 15. marca do 18. oktobra, ko je bil ujet.

Odlikovanje z dvema svetinjam. Je dobil in bil povišan v korporala dragonce Janez Lesjak iz Dramelj.

Odlikovanje. Nadvojvoda Fran Salvator je podelil finančnemu nadrepičentu Ernestu Cajnko, ki je pridržen komisariatu v Celju, bronasto častno kolajno Rdečega križa.

Smrtna kosa. Sv. Peter na Medvedovem sehu. Zlatomašnik Janez Nep. Sparhakl je umrl 21. nov. po bojni službi. Pogreb se je vršil 23. nov. ob veliki udeležbi ljudstva in 16 duh. tovarišev, med njimi edinega še živečega sošolca, zlatomašnika župnika Gajška. Vodil ga je in rajnemu ganljivo slovo govoril rogaški dekan Salomon. Rajni je bil rojen 25. aprila 1837 v Rogatu, v maslini posvečen 1863 in je kot kaplan služil v Lučah 1863—1866, pri St. Pavlu ob Vojski 1866—1870, v Črešnjem 1870—1871 in v Hočah 1871—1874, od 1874 do 1879 je bil provizor in župnik pri Sv. Ožbalu ob Dravi, od 7. febr. 1879 do 30. apr. 1907 pa župnik tukaj. Ko je stopil v pokoj, se je preselil v kaplanijo, kjer je tudi umrl. V cellem je bival pri nas nad 36 let. Kot tukajšnji župnik je leta 1882 dal napraviti novi veliki oltar, za katerega je tudi cesar daroval 200 K. l. 1884 je zakristijo povečal in nad njo oratorij postavil, l. 1891 je oskrbel novi zvon za sročno zadnjo uro in l. 1905 je dal po slikarju Pavliču čedno prenoviti vso cerkev. Kot vpokeyeene nam je omogočil dvojno službo božjo. Bil je vseleže značaja, za voljo katerega je bil daleč znan in povsod priljubljen.

Samomor. V celjskem mestnem parku so našli mrtvega ležati 16-letnega slaščičarskega učenca Josipa Ofner, doma iz Grada. V roki je še držal flobert-pisto, s katero se je ustrelil v sence.

Divji prašiči. S Planine. Dominik Bohorč poroča, da so graščinski lovci zasledili v gozdu planinske graščine tri divje prašiče.

Vino. Sv. Barbara v Halozah. Pri nas je bila precej ugodna vinska letina. Vino je večinoma vse prodano. Večji posestniki ga še hranijo za boljše čase. Cena mu je od 76 vin. do 1 K liter. Kapljica je prav dobra.

KOROŠKO.

Priznanje duhovščini. Knezoškof dr. Adam Hefter je v cerkvenem listu izdal pismo na svoje duhovnike, v katerem pravi: Z veseljem srem sem opazil, da so č. gg. duhovniki škofovi, na kateremkoli mestu so, z ljubeznijo, uspešnim in obširnim delovanjem vredno požrtvovalnosti od začetka vojne sem neprestano delovali

za namene vojne oskrbe za naše vojake, za ranjene in bolnike, za vdove in sirote. Počasi je prodorilo spoznanje tega požrtvovalnega delovanja duhovnikov tudi v širše kroge in kn.-šk. ordinarij lahko iz precejšnjega števila pisov z zadoščenjem konstatira, toplo priznava tega delovanja. Tako se glasi v nekem dopisu deželnega in gospejnega pomožnega odbora Rdečega križa dobesedno: "Zelo razveseljeni in s hvalečnim srecem pripoznamo, da so je v naši lepi, toplo čuteči, za žrtve pravljeni koroski deželi prečisti duhovščina, na čelu prevz. g. knez in škof sam, zlasti s tem, da je prepusil tako krasno Marijanišče v bolniški namen, v sedanji vojni sploh požrtvovalno in za pomoč pripravljeno zavzela, ne samo za Rdeči križ, ampak na vseh poljih krščanske ljubezni za naše vojake, zdrave, bolne in ranjene, za vojne pohablence, za vdove in sirote, sploh na polju vojne oskrbe."

PRIMORSKO.

V italijansko ujetništvo je prišel Ignacij Močnik iz brdskega okraja (Lukovica). Nahaja se v Mac'alonu, Italija.

Boj ob Soči. Italijani so zadnje dni novembra metali v Gorico tudi vžigalne bombe z namenom, da mesto zažgejo. Vžigalne bombe ne freijo samo iz topov, ampak tudi iz zrakoplovov, ki neprestano krožijo nad mestom. Mesto gori skoraj vsak dan na več krajih. Goriska požarna bramba ne more več obvladati velikega dela. Na pomoč so že prišli ognjegašci iz Ljubljane, Grada, Dunaja in drugih mest. Najhujše dosedaj, kakor smo že poročali, požar divjal v mestnem delu, ki se zove Travnik in Semešiška ulica. Vžigala se je nadškojska palača, velika stavba Park hotel, semenišče Trgovski dom in druge važnejše stavbe. V noči od 23. na 24. nov. je nastal požar tudi v župnijski cerkvi na Placeti. Vsa notranjščina cerkve je zgorela ali ožgana. Le štiri gole stene brez strehe se stojijo. Zvonik še sicer stoji, a tramovje je tudi pregorelo. Župnišče zraven cerkve e pogorelo do tal. Pogorelo je okrog 30 hiš; število porušenih hiš znaša 300—400, 1300 hiš pa je težko poškodovanih. Hiše, ki ne bi bila vsaj nekoliko poškodovana, pa v Gorici menda sploh ni. — Avstr. uradno poročilo z dne 26. novembra pravi o obstreljavanju Gorice: Čim jasnejše spoznavajo Italijani brezkoristnost svoje zadnje ofenzive, tem gostejše padajo težke bombe in zažigalne granate v mesto, ki ga zdaj načrtoma razstreljujejo v razvaline. Vsak dan je višje število požganih in uničenih hiš in cerkva. Dosedanja škoda na poslopih se ceni s 25 milijoni kron, preceeniti se pa ne more škoda zasebne lasti, umetnin in zbirk. — List "Corriere della Sera" je priobčil zanimivo poročilo o vzroku, ki je napotil Cadorno da hoče uničiti Gorico: Italijanski generalni štab je sklenil razdejati Gorico zaradi tega, ker so zanesljivo izvedeli, da so zapu stili Gorico vsi italijanski, to je iredentistični prebivalci, in so ostali v Gorici le Avstriji zvesti Slovani, nekaj Nemcev in nekaj malo Avstriji zvestih Italijanov. Zaradi poslednjih se pa ne izplača priznati mestu, za katero se je prelilo že toliko italijanske krvi.

Vojakovo medrovanje.

Nočem dekle več ljubiti, ko krvavi boj pojenja; nočem družice voliti si za težko pot življenja.

Kaj nam hasne novi zarod, ki nebo nam ga poklone? Saj se bil bo zopet narod za cesarske zlate krone!

Nočem jaz se oženiti, da bi vas povabil in svate; nočem si otrok gojiti za topove in granate!

Dragoslav Cilkin,
Pittsburgh, Pa.

Splošna mobilizacija v Rumuniji? "Secolo" poroča iz London: — Angleški diplomatični krogi za gotovo pričakujejo, da bo Rumunija v kratkem času odredila splošno mobilizacijo svoje armade.

LISTNICA UREDNIŠTVA. S. M., Leadville, Colo. — Sedaj ne yzame v Avstrijo in v Nemčijo neben parnik nikake pakete ne šte. Pred dobrim mesecem se je lahko poslalo čevlje in stari kraj, sedaj pa ni več mogoče.

Kje se nahaja FRANK KUŠLIJAN, podomače Omaharjev iz Cerknice št. 214. Pred 16 leti je odšel v Ameriko, po poklien je kovnič in je sedaj baje ožen. Ker bi njegovi sorodniki radi izvedeli za njegov naslov, da se javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga naznani na neslov: Jakob Šega, Javornik pri Rakeku, Kranjsko, Avstrija. (5-7-1)

Kje se nahaja JOSIP IVANČIČ? Doma je iz kobariške okolice na Primorskem. Svoječasno je bival v Milwaukee, Wis., štev. 812 Himman St. Kdor rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj zelo važnega o njegovi družini v starem kraju. — Andrew Uršič, 732 Warman Ave., Indianapolis, Ind. (5-7-1)

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Cirila in Metod št. 16 J. S. K. Jednote v Johnstown, Pa.

Tem potom naznanjam, da je bila letna seja dne 19. decembra iz volitev uradnikov. Izvoljeni so bili za 1916. leto sledeči člani: predsednikom Ivan Tegelj, 1115 Virginia Ave.; podpredsednikom Anton Jene; tajnikom Gregor Hreščak, 407 S. Ave.; II. tajnikom Josip Bečaj; blagajnikom Martin Logar, 768 Calman Ave.; zastopnikom Frank Slabe, 287 Copper Ave.; nadzorni odbor: Josip Indihar, Matija Pečjak in Ivan Zalar; zastavonoša Ivan Zalar; maršal Ivan Jeraša; redar Andrej Šuštaršič; oskrbnik dvorane Josip Rovar.

Gregor Hreščak, tajnik. (5-6-1)

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1918.

En iztis (6 knjig) stane po poti \$1.50. Sprejemam tudi udmino za prihodnje leto, ki znaša za Ameriko kakor vedno 1 dolar. Kdor naroči knjige ali pa vplača udmino za prihodnje leto, dobi trditi doplačila 30 centov TRIDESET KVADRATNIH ČEVJEV VELIK ZEMLEVID vojskoječih se držav, s katerim se zatore pokriti celo steno.

ALOIS SKULJ.

P. O. Box 1402, New York, N. Y. (5-1-29-2 v 2 d)

Iščem svojega prijatelja MATIJO SIMČIČ. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. Doma je iz Studenega pri Postojni. — John Simčič, Rafael Camp, Leetonia, Pa. 4-5-1)

Kad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHNA SVET. Doma je iz Unca pri Rakeku. Pred dvema mesecema je delal na Yelk, W. Va., Camp 7. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sam oglasi. — Matija Bajt, Camp 6, Yelk, W. Va. (4-6-1)

Kje je JOŽEF ŽELEZNIK? Za njega želita izvedeti sina Anton in Jožef. Pred tremi leti je bil nekje v Montani. Ker se gre za važne zadeve v stari domovini, prosiva cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga naznani, ali naj se sam javi. — Anton Železnik, 1025 McAlister Ave., North Chicago, Ill. (4-10-1)

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva po \$1.35 od klafre. Dober les in ves v ravlini. Dva moža prav lahko napravita od 4 do 6 klaftr na dan. Pridite!

Ward & Guncheon,
(21-12 10x 1x v t) Norwich, Pa.

ZASTONJ MOŽEM

Splošna mobilizacija v Rumuniji? "Secolo" poroča iz London: — Angleški diplomatični krogi za gotovo pričakujejo, da bo Rumunija v kratkem času odredila splošno mobilizacijo svoje armade.

LISTNICA UREDNIŠTVA. S. M., Leadville, Colo. — Sedaj ne yzame v Avstrijo in v Nemčijo neben parnik nikake pakete ne šte. Pred dobrim mesecem se je lahko poslalo čevlje in stari kraj, sedaj pa ni več mogoče.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:
Frank Sakser podružnica
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Fr. Leskovic, Box 44, Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perusek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.
Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Rok Firm, Frontenac, Kansas.
Jakob Petrič, Chisholm, Minn.

Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.
Louis Vesel, Gilbert, Minn.

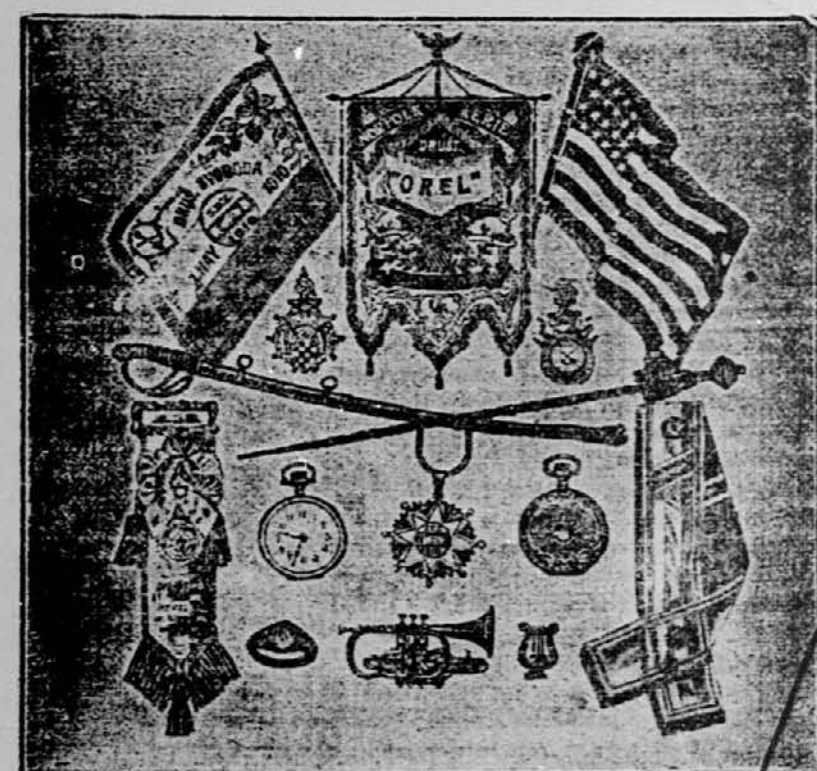
Mat. Kamp, La Salle, Ill.
Frank Skok, 438 - 52 Ave, West Allis, Wis.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en cel kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih.

P. P. Barton piše: "Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pišljite še itd." Tekih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici bvalo vredno.

Pišite na:
Z. JAKSHE
Box 366 North Dian ond Station, PITTSBURGH, PA.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verigilo, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Upranjanje Vas stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.
IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

50,000 KNJIZIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezn, pišite po naso brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se morate, ki trpijo na bolezn kot je zastrupljena kri, morzoli, staro rane, kožne bolezni, razne zastarele in neseljeve moške bolezni, naduha, nepraznovost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, uspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v zlozodu, povzročajo hrane, bljuvanja, žolčnem rigazu, nečistem jeziku, smrdljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in umnem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in glabosti ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, gramečljivosti in plašnosti v družbi, bojazni in na prepovednosti? Ti simptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniško pomoč in nasveta. Naša knjižica, katere se lahko hneujete kaspot k zdravju, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Pošljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 902, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill., U. S. A.

Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime

Naslov

EMILE GABORIAU:

TATVINA

(Nadaljevanje.)

Fanferlot ni bil Nini Gypsy preveč povedal, ko ji je rekel, da bo imela v hotelu pri "Angelju" vse, kar bo pozelela.

Gospa Aleksandrina je bila namreč Fanferlotova žena, dobra kuharica in dobra gospodinja. Svojejo moža je smatrala za najslavnejšega detektiva tedanje dobe.

Nekoga večera se je vrnil Fanferlot precej pozno domov. Objela ga je poljubila in vprašala, kod je hodil toliko časa.

— Silno sem izmučen — je rekel in se pričel slačiti. S Fauvellovim hišnikom sem igral bilard. — Slab igralec je, pa sem vseno pustil, da je skoraj vedno dobil. — Rekel mi je, da dobim pri Fauvellu namesto obolelega služabnika službo.

— Ali res misliš na to? — Seveda, če bo potreba. — Hišnik mi ni ničesar posebnega povedal. Rekel je samo to, da je njegov gospodar velik pošteni, milijonar, ki obožuje svojo ženo in svoje otroke. — Ali si že slišala kaj takega?

— Ali je njegova žena še mlada? — Ni posebno mlada, ker ima že odraslene otroke.

— Kaj je pa z njimi? — Mlajši je postal častnik in je nekje v provinci. — Starejši, Lucian, je v Parizu.

— Če ti ni hišnik ničesar povedal, je to jasno znamenje, da ničesar ne ve. Slučaj je sila zapleten. Meni se zdi, da bi bilo najboljšje, če bi se nekoliko posvetoval z gospodom Lecoqom.

Fanferlot je planil pokonem kot da bi ga nekaj zbudilo.

— Mar misliš, da sem tako neumen? — Mar misliš, da želim izgubiti službo? Če bi on vedel, da, če bi le slutil, da delam na svojo roko, bi bil izgubljen.

— Saj mi ni treba vsega povedati. — Glavna stvar je, da izveš njegovo mnenje.

Fanferlot je nekaj časa premišljeval.

— Saj bi res mogoče ne bilo slabo. — Toda Lecoq je presneto zvit in pameten. On ve, kaj hočem povedati, še predno usta odprem.

— Res je, da je pameten, pa s tem se ni rečeno, da si ti neumen.

— No, čakaj, premisli bom. — Sedaj mi pa povej, kaj dela moja mala?

S to besedo je mislil Nino Gypsy.

Uboga deklica ni niti slutila, pri kom je na stanovanju.

Gospodinja je bila z njo izvanredno prijazna. Nekaj jo je pa presenetilo. Čudila se je, kje je izvedelo sodišče njen naslov, da jo je povabilo k obravnavi. To se ji je zategadelj še bolj čudno zdelo, ker si je bila zopet nadela prejšnje ime: Ana Dupont.

Fanferlotova žena je odgovorila: — Vsak dan napravi na stotine načrtov in jih na stotine zopet ovrže. Ko se je vrnila s sodišča, je hotela na vsak način pisati. Dovolila sem ji in ji tudi jaz nesla pismo na pošto.

— Kaj, za božjo voljo? — To se pravi, do pošte sem ga prinesla, potem sem ga pa spravila lepo v žep in ga imam še vedno.

— Kje ga imaš? Pokaži! — Izza bluza je potegnila zmečkano koverta, na kateri je bil sledeči naslov:

Gospod Marki Clameran, hotel Loure.

(Za gospoda Raoula pl. Lagorsa). Hitro!

Fanferlot je odprl koverta, vzel iz nje pismo in začel polglasno citati:

Ljubi gospod Raoul: —

Prosper je v zaporu. Dolže ga tatvine, toda on ni tat, prepričana sem, da ni in da še nikoli ni bil. To sem vam takoj pisala....

— Tako? — je pomislil Fanferlot — pisala mu je, jaz pa nisem videl pisma. — Kdo ga je oddal na pošto? — Kaj je to?

— Potolazi se vendar. — Najbrže ga je tedaj oddala na pošto, ko je šla na sodišče.

Fanferlot je ženo jezero pogledal in bral:

.... pisala, pa še dosedaj nisem dobila odgovora. — Kdo bo rešil Prospera, če ga bodo pustili njegovi najboljši prijatelji na cedilu? Če mi nato pismo ne boste odgovorili, bom pa Prosperju povedala, kaj sta imela tisti večer z markijem Clameranom. Upam, da tega ne bo treba. — Jutri vas pričakujem v hotelu pri "Arhangelju".

Nina Gypsy.

Fanferlot je pismo prebral in ga spravil nazaj v ovitek.

Todaj je v veži nekaj zapiskalo. To znamenje je dal natakar in s tem naznanil, da je šel nekdo k Nini.

Fanferlot je skočil kakor verveca v sosednjo sobo, skoraj v isem hipu so se pa vrata odprla, in vstopila je Nina Gypsy.

Uboga deklica je bila vsa objokana in bleda.

— Gospa Aleksandrina — je rekla — če bo kdo po meni vprašal, recite, da sem bom kmalu vrnila.

— Kam ste namenjeni, ljubi otrok? — Sedaj v tem času? — Ko se nihče ne bo počutil?

— Moram iti, na vsak način moram iti. — Vam lahko zaupam, drugemu ne. — Postrešček je bil pri meni in mi je izročil pismo.

— Ni mogoče? — je vzkliknila gospa Aleksandrina. — Postrešček je bil pri vas?

— No, ali je to kaj tako čudnega? — Vam lahko zaupam, drugemu ne. — Postrešček je bil pri meni in mi je izročil pismo.

— O, ne, kaj bo čudno. — Kaj je pa v pismu? — Ali smem vedeti?

— Sami ga preberite.

Aleksandrina je vzela pismo in brala tako naglas, da je Fanferlot v sosednji sobi razumel vsako besedo.

— Prosperjev prijatelj, ki pa ne sme priti k vam in tudi vi k njemu, vas prosi, da bi prišli danes zvečer ob osmih v čakalnico na Jakobov trg. Tam vas bom čakal in marsikaj zanimivega povedal. — Ne bojte se ničesar!

— Ali res mislite iti na ta sestanek, ljubi otrok? — To bi bilo zelo neupravičeno.

— Da, šla bom, da bom že vsaj vedela, kaj je pravzaprav.

Po teh besedah je odšla.

Komaj je zaprla za seboj vrata, je skočil Fanferlot kakor bomba iz svoje skrivališča.

— Strela božja, ka ipa vendar delate? — Ali je naš hotel globlji, da bi golobice letale ven, ko bi se jim izjubilo? Strela božja! — Kaj takega pa še ne! — Postrešček je bil torej tukaj, pa ga ni nikdo opazil?

Tako je divjal, da je uboga žena prebledela in da ni mogla izpregovoriti nobene besede.

— Predvsem pa vi, gospa Aleksandrina! — Ali niste toliko pametni, da bi odvrnili dekleta od tega sklepa?

Fanferlotka ni bila nikdar bolj užaljena, kot če jo je mož vikal.

— Toda, ljubi moj mož!

— Molči! Ali ne veš, kaj se vse lahko nastane iz tega? Ali ne veš, da moram takoj za njo? — Hitro, pomagaj mi, da se bom preoblekel.

V trenutku je imel na glavi veliko lasuljo, polovico obraza mu je pa zakrivala gosta črna brada.

— Ali imaš pri sebi izkaznico in orožje?

— Da, da! — je klicel in tekkel po stopnicah.

Nina je bila odšla kakih deset minut pred njim. — Ker je pa poznal pot in ker je hitro hodil, jo je kmalo dohitel. — Na trgu je obstala, gledala nekaj časa okoli sebe, potem pa stopila v čakalnico.

Čakalnica je bila velika in vedno polna ljudi, ki so odhajali in prihajali. Nina je sedela na klopi in čakala: Fanferlot je sedel tako, da je bil od nje precej oddaljen in da jo je zamogel natančno opazovati. Ker se za Nino ni nikdo zmenil, je postajal že nestrpen.

Slednjič je stopil staričav, precej debel človek, prijaznega obraza. — Sel je naravnost proti Nini in sedel poleg nje.

— Čakaj, ti mi ne uideš — je premišljeval Fanferlot — tebe bom spoznal, tudi če bi te videl na koncu sveta.

Nina in tujec sta se začela pogovarjati. — Fanferlot je napenjal nesa, pa ni slišal nobene besede. — Nina je bila nekaj časa žalostna, malo je manjkalo, da ni jokala, slednjič se je pa prijazno nasmehnila in stisnila tujcu roko.

— Hudiča, kaj pa to pomeni? — je ugibal Fanferlot.

Naenkrat sta vstala in odšla skozi vrata. Fanferlot seveda za njo ni šel. — Najela sta vožnjo in se odpeljala.

Sedaj vaju pa imam — se je veselil Fanferlot in začel teči za vozom. — Več kot četrte ure je letel tako, da mu je slednjič že jela pohajati sapa. — Toda naš Fanferlot ni bil nikdar v zadregi. Zavihl se je na voz in sedel na pero med zadnjimi kolesi.

— Tako — se je smejal v svojo ponarejeno brado — sedaj pa (Nadajuje se)

Ldobite "GLAS NARODA" skom štiri meseca dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 86 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaha dnevno poročila z bljišta in razne sitke. Sedaj ga sleherni dan razpikljamo 12.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovno unijo

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST 80:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, uredniki in državniški o knjigi Berta M. Suttnerja

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem o velikim učinku prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima velika na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanje za časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, če se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Ludi Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubilo v čisto srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stažerki pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sazelel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v kolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Marti: To je najboljša obratna knjiga, kar sem jo kdaj bral....

C. Neumann Nefer: To je najboljša knjiga, kar se je vseh naših ljudi, ki se borijo na svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom čitali knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi bili širše razširjeni in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebnih knjigah opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta M. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navdihal na vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri

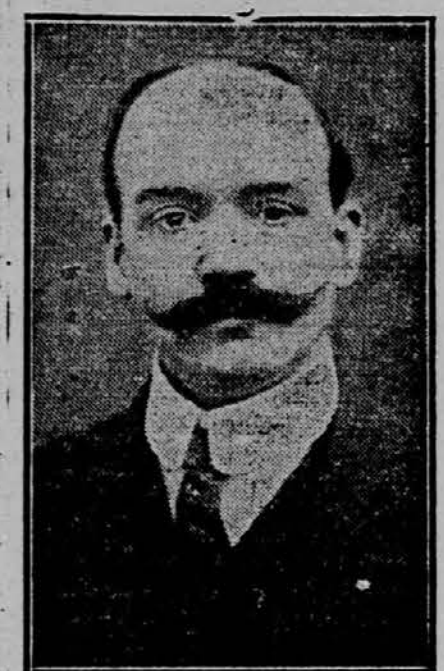
Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Genjnim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKŠHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnilo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kazipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglašiti za državljske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT (State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprti vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

JAKOB WAHCIC, 1902 E. 64th St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

ojstujorih se evropskih držav in pa kolonij
kih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20th straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravni otaki je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Poslajte 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov tu mi vam takoj odposljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company.

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjednjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljke tudi sedit, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$14.00 s poštnino vred

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.